DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 14 | Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 | 30 centų

Balandžio - April 8, 1983

Savaitės įvykiai

Prezidentas Reagan savo kalboj kongresui pasiūlytam biudžetui apginti iškėlė reikalą per ateinantį dešimtmetį panaudoti mokslinius tyrimus ir pinigus modernia technologijai ištobulinti, kuri įgalintų apsisaugoti nuo priešo raketų. Šis jo siūlymas sukėlė įvairių ginčų, o Sov. S-gos komunistų partijos gen. sekr. Andropov pareiškė, kad prezidento Reagan pareiškimas sudaręs naują būklę ginklavimosi lenktynėse ir pažeidžia 1972 m. sudarytą sutartį, draudžiančią tokios technologijos panaudojimą erdvėj.

Prancūzijos vyriausybė priėmė eilę naujų taupumo priemonių ūkinei krizei nugalėti, kaip: apribojo turistų išvežamų į užsienį frankų kiekį ir įpareigojo visus mokesčių mokėtojus suteikti vyriausybei paskolų; be to, pakėlė gazolino, alkoholinių gėrimų ir tabako mokesčius ir sumažino išlaidas viešiesiem darbam.

Popiežius Jonas Paulius II kovo 25 specialiom apeigom pradėjo Šventuosius metus, kurie truks iki 1984 m. Velykų. Per juos bus paminėta 1950 m. sukaktis nuo Kristaus mirties ant kryžiaus ir bus stengiamasi pakeisti į katastrofą beeinantį pasaulį.

Ispanijos socialistinė vyriausybė sudarė planą jos armijai sumoderninti, mokymui pagerinti ir jos uždaviniam pakeisti. Per diktatūrinį gen. Franco laikotarpį armijos uždavinys buvęs išlaikyti režimą valdžioj, o dabar didesnis dėmesys bus kreipiamas į Ispanijos gynimą nuo išorės priešų.

Sov. S-goj, atėjus į valdžią Andropovui, įvyko jau antra konferencija geležinkelių veiklai pagerinti. Jai pirmininkavo Andropovo iš Azerbaidžano atsigabentas saugumo policijos viršininkas ir dabartinis pirmasis min. pirmininko pavaduotojas Geldar A. Alijev, kuriam tarp kitų uždavinių priklauso ir transporto sritis.

JAV kongresas galutinai priėmė socialinio draudimo įstatymo pataisymus ir papildymus, kurie įgalins socialinio draudimo pensijų mokėjimą iki 21-ojo amžiaus pradžios. Pagal jį naujai priimti federaliniai tarnautojai nuo 1984 turės įsijungti į šią sistemą; 1984 ir 1988 bus pakelti darbininkų ir darbdavių mokesčiai socialiniam draudimui; pensijų gavėjai, turį per metus daugiau kaip 25,000 dol. pašalinių pajamų, turės mokėti federalinius mokesčius už pusę gaunamos pensijos, ir pasitraukimo į pensiją amžius bus palaipsniui iki 2027 m. padidintas iki 67 m. amžiaus.

Carnegie korporacijos fondo prezidentas dr. David A. Hamburg pakvietė atvykti birželio mėn. į JAV iškiliausią JAV žinovą Georgi A. Arbatov ir įsijungti į ieškojimą būdų, nurodančių, kaip galima išvengti taiką grasinančios krizės ir branduolinio karo pavojaus.

Gvatemalos prezidentas Efrain Rios Montt panaikino apgulos būklę ir paskelbė perduosiąs valdžią civilinei vyriausybei.

JAV laukė, kad po užs. reik. ministerio Yitzhak Shamir pasitarimų su valst. sekr. Shultz ir prezidentu Reagan Izraelis pasidarysiąs nuolaidesnis dėl jo kariuomenės atitraukimo iš Libano, bet tos viltys nepasitvirtino.

NEPATINKA BAŽNYČIOS PRIEŠAM

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 54

SKYRIUS "ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ"

Apiplėšė bažnyčias

Veivirženai, Klaipėdos rajonas. 1982 liepos 25 čia buvo teikiamas sutvirtinimo sakramentas, dalyvaujant gausybei tikinčiųjų. Tai labai suerzino bedievius.

Liepos 27-28 naktį jie įsilaužė į bažnyčią. Nepajėgdami išlaužti didelio, iš seifo padaryto tabernakulio, piktadariai išardė visus jo įtvirtinimus, išgriovė centrinę didžiojo altoriaus dalį, išvertė troną ir išnešė visą tabernakulį.

Klebonas Juozas Janauskas iškvietė iš Klaipėdos ekspertus. Šie nustatė, jog nusikaltimą įvykdė 2 suaugusieji ir vienas vaikas.

Rugpjūčio 1 pamaldos buvo laikomos prie šoninio altoriaus. Permaldavimo intencija daugelis tikinčiųjų ėjo keliais prie išardyto didžiojo altoriaus ir graudžiai verkė.

Iškilmingos atsiteisimo pamaldos buvo rugpjūčio 22.

Laukžemė, Kretingos rajonas. 1982 rugpjūčio 3 naktį piktadariai įsilaužė į bažnyčią ir sudaužė aukų dėžutes.

Kova dėl vaikų

Kėdainiai. 1982 balandžio 1 Kėdainių bažnyčios vikaras kun. Kęstutis Daknevičius išsiuntė komunistų partijos sekretoriui P. Griškevičiui pareiškimą dėl tikinčio jaunimo persekiojimo.

Balandžio 15 tuo reikalu į Kėdainius atvyko atstovas iš centro komiteto. Į vykdomąjį komitetą buvo iškviestas kun. K. Daknevičius. Pokalbyje taip pat dalyvavo Kėdainių rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Juškevičius ir prokuroro pavaduotojas.

Prasidėjo tardymas. Atvykusieji klausinėjo:

— Jūs turite tiesioginį ryšį su Vatikanu? Kodėl skundžiatės, kad "sunki padėtis"?

Kunigas paaiškino, kad tiesioginio ryšio neturįs, o padėtis tikrai sunki, nes mokykloje persekioja tikinčius mokinius.

Baigdamas pokalbį, atstovas iš Vilniaus kunigui tvirtino, kad vaikus mokyti tikėjimo tiesų yra draudžiama. Vaikus galima egzaminuoti tik išpažinties metu

Gegužės 3 Kėdainių rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Juškevičius telefonu pranešė, kad nebus jokio atsakymo raštu į kun. Kęstučio Daknevičiaus pareiškimą.

Birželio 4 kun. K. Daknevičius vėl buvo iškviestas į prokuratūrą. Pateikto įspėjimo kunigas nepasirašė.

Girdžiai, Jurbarko rajonas. 1982 liepos 9 Jurbarko rajono Girdžių apylinkės vykdomojo komiteto sekretorė B. Bileckienė pasiuntė Girdžių parapijos klebonui kun. Viktorui Šaukliui pakartotiną įspėjimą, kad prie religinių apeigų atlikimo nebūtų pritraukiami vaikai.

Atėmė pamokslus

Rokiškis. 1981 gruodžio mėn. pas Rokiškio bažnyčios zakristijoną Vytautą Šablinską saugumiečiai be jokio įsakymo padarė kratą. Paėmė visas magnetofono juosteles, kuriose buvo įrašyti kunigų Alfonso Svarinsko, Sigito Tamkevičiaus ir J. Kaunecko pamokslai.

Čekistai pagrasino Šablinskui, kad daugiau nemėgintų užrašinėti šių kunigų pamokslų.

Kova dėl mirusių

Šaukėnai, Kelmės rajonas. 1982 liepos 27 Kelmės rajono laikraštyje "Komunistinis žodis" Jonas Stakutis bandė ginti surežisuotas Petro Liesio bedieviškas laidotuves, kuriose mokytoja Rakauskienė įžūliai replikuodama labai trukdė kun. Antanui Liesiui sakyti pamokslą kapinėse.

Laikraštis tvirtino, kad niekas niekada nematė Liesių sukančių link bažnyčios. Tai netiesa! Šaukėnų žmonės žino, kad Liesiai lankydavo bažnyčią, o velionis prieš mirtį buvo bažnyčioje ir priėmė komuniją.

Pilviškiai, Vilkaviškio rajonas. 1982 birželio 25 Pilviškiuose mirė invalidė elgeta Kastancija Šeškevičiūtė. Mokytoja pensininkė Širvinskienė kreipėsi į Pilviškių apylinkės pirmininką, prašydama karsto ir pagalbos kasti kapo duobei. Pirmininkas paklausė, ar bus laidojama su bažnyčia, ar be jos?

Buvo paaiškinta, kad velionė bus laidojama su bažnytinėmis apeigomis. Tada pirmininkas Žibutis kategoriškai atsisakė padėti laidotuvėm.

Kastancija Šeškevičiūtė buvo palaidota su bažnytinėmis apeigomis. Palaidojimu pasirūpino Pilviškių parapiečiai.

Krata dėl Kronikos

Kaunas. 1982 birželio 11 KGB darbuotojai padarė kratą pas kaunietę Teresę Kurtinaitytę. Kratoje dalyvavo 5 čekistai ir dvi moterys.

Kratos įsakyme buvo įrašyta, kad krata daroma ryšium su LKB Kronikos dauginimu. Kratos metu čekistai labai apsivylė nieko neradę. Paėmė tik mašinėlę ir religinę knygą. Išeidami nepaliko nė kratos protokolo.

1982 liepos 28 tardymo metu Teresei Kurtinaitytei buvo paaiškinta, kad rašomąją mašinėlę sugrąžins greitai, kai tik bus užbaigta LKB Kronikos byla.

Jis nepatiko Bažnyčios priešam

Vilnius. Gegužės mėnesį po Vilnių pasklido liūdna žinia, kad iškeliamas Šv. Mikalojaus bažnyčios vikaras kun. Ričardas Černiauskas.

Atsikėlus šiam kunigui į Šv. Mikalojaus bažnyčią, jo pamokslų pasiklausyti susirinkdavo tiek daug tikinčiųjų, kad daugeliui tekdavo net darganoje stovėti lauke. Ypatingai kun. Ričardas Černiauskas buvo mylimas Vilniaus jaunimo, todėl nenuostabu, kad jis nepatiko Bažnyčios priešam.

Pasklidus žiniai apie jo iškėlimą, pas Vilniaus arkivyskupijos valdytoją kun. Algirdą Gutauską pradėjo plaukti žmonių delegacijos. Visus jaudino šio

(nukelta į 2 psl)

Lietuvių delegacija pas Connecticut gubernatorių William A. O'Neill Vasario 16-tos proga. Iš k. dr. Juozas Kriaučiūnas, kun. Juozas Matutis, dr. Petras Vileišis, gubern. William A. O'Neill, dr. Alfonsas Stankaitis, Alvera Balanda, Albina Lipčienė ir inž. Ignas Budrys.

JAUNIMO ATSTOVAI

Praėjus rinkimam, į V-ąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą iš JAV atstovais išrinkti šie jaunuoliai:

Baltimore — Nida Gailaitė.

Boston — Audrius Budrys, Rėda Veitaitė.

Chicago — Vainis Aleksa, Tomas Dundzila, Rasa Kaminskaitė, Vitas Plioplys, Rasa Plioplytė, Pranas Pranckevičius, Ginta Remeikytė, Algis Šilas, Edvardas Tuskenis, Arvydas Žygas.

Cleveland — Indrė Ardytė, Lidija Balčiūnaitė, Siga Lenkauskaitė, Lina Žiedonytė.

Denver — Algirdas Liepas.

Detroit — Paulius Jurgutis, Linas Orentas, Kristina Veselkaitė.

Hartford — Zina Dreslūtė.

Los Angeles — Tadas Dabšys, Gintaras Grušas, Ginta Palubinskaitė, Linas Polikaitis, Sigitas Raulinaitis, Regina Stančikaitė.

New York — Jonas Matulaitis, Danutė Norvilaitė, Ramunė Rygelytė.

Philadelphia — Gintarė Gečytė, Renutė Rukšytė.

Rochester — Paulius Klimas, Tadas Klimas.

St. Petersburg — Kathleen Ann Kaddis.

Washington, D.C. — Linas Kojelis, Vida Nakaitė, Daina Penkiūnaitė.

Worcester — Danutė Molytė.

BALTŲ LAISVĖS DIENA

JAV Senatas kovo 28 priėmė S. J. Res. 43 rezoliuciją, kuria įstatymiškai pavedama prezidentui birželio 14-ąją skelbti **Baltų laisvės diena** ir išleisti atitinkamą proklamaciją.

Daromos pastangos paskubinti tos pačios rezoliucijos priėmimą ir Atstovų rūmuose, kad būtų laiko susitarti dėl iškilmingo proklamacijos pasirašymo Baltuosiuose Rūmuose. Praėjusiais metais rezoliucija buvo priimta pavėluotai, todėl nebebuvo laiko suorganizuoti iškilmingo pasirašymo.

S. J. Res. 43 rezoliuciją senatui buvo pateikęs senatorius Pete V. Domenici (R-NM) kartu su sen. Charles H. Percy (R-IL) ir sen. Donald W. Riegle (D-MI). Baltų Laisvės lygai rezoliucijos reikalus senate tvarkė senatoriaus Domenici administracijos viršininkas George Ramonas.

J. Kj.

Pagarsėjęs Britanijoj šnipas sovietų reikalam ir karalienės Elizabeth II meno kuratorius Anthony Blunt mirė Londone, turėdamas 75 m.

Prezidentas Reagan savo pranešime Nato valstybių atstovam pareiškė, kad, Sov. S-gai nepasiūlius jokio savo plano dėl vidurinės tolinašos raketų panaikinimo ar žymaus sumažinimo Europoj, jis pasiūlęs Sov. S-gai sumažinti š.m. numatomų Europoje išdėstyti raketų skaičių, jei ir Sov. S-ga sutiks tiek pat raketų sumažinti iš jos dabar Europoj išdėstytų raketų skaičiaus.

ANDROPOVO REFORMOS

Andropovui pasidarius Sov. S-gos vyriausiuoju valdovu, Vakarų žurnalistai iš jo buvimo Vengrijoj pasiuntiniu, jo spėjamo pamėgimo Vakarų filmų ir "scotch" troškuliui nuraminti spėliojo, kad jis būsiąs inteligentiškesnis ir liberalesnis už ankstesnius Sov. S-gos valdovus. Dabar, praėjus beveik keturių mėnesių Andropovo valdymo laikotarpiui, žurnalistai vėl bando samprotauti, ar jų ankstesnieji spėliojimai buvo tikri ir ar pats Andropovas nėra jau spėjęs parodyti kitokio savo veido.

Tik pradėjęs valdyti, Andropovas pradėjo eilę reformų, kurios rado eilinių žmonių pritarimą. Esą jis įsakęs Maskvos gatvėm be atodairos į kitus įpratusiem važinėti aukštų pareigūnų Volgų, Čaikų ir Zisų šoferiam naudoti valdinius automobilius tik tarnybos reikalam, o ne pareigūnų žmonom į grožio salionus ar vaikam į mokyklas vežioti, sulėtinti važiavimo greitį ir naudoti pareigūnam vežioti skirtą gatvės juostą tik tada, kada einamos pareigos to reikalauja.

Taip pat jis pradėjo aštresnę kovą prieš korupciją ir turimų privilegijų piktnaudojimą. Tam reikalui buvo padidintos bausmės už išeikvojimus ir privilegijų piktnaudojimus. Kovą su korupcija jis panaudojo ir savo šalininkam į raktines vietas įstatyti. Pirmutinė auka buvusi Brežnevo patikėtinis vidaus reikalų ministeris gen. Nikolaj A. Ščolokov.

Jo paskirtas naujasis vidaus reikalų ministeris Vitalij V. Fedorčuk tuoj pat žymiai suvaržė piliečių telefoninį susisiekimą su užsieniu ir pradėjo aštresnę kovą su įvairiais disidentais.

Taip pat jis kovoja ir su biurokratų nesugebėjimu. Tuoj pat iš pareigų pašalino labiausiai tuo pasižymėjusius geležinkelių ir žemės ūkio konstrukcijos ministerius, nes geležinkeliai ir žemės ūkis pasižymėjo chroniškomis negerovėmis ir atsilikimu.

Eiliniam žmonėm parodyti, kad ir Kremlius siekia vyriausybę suartinti su žmonėmis, jis įsakė didžiuosiuose laikraščiuose spausdinti parinktas ištraukas iš politbiuro posėdžių. Jose niekuomet neminima, kas posėdy dalyvavo ir kokie ginčai jame vyko. Vienam posėdy politbiuras svarstęs darbininkų laiškus, kuriuose jie nusiskundė dėl jų fabrikuose pastebėtų trūkumų ir neteisėtumų. Politbiuras paskatino tokius laiškus rašyti, ypač apie valstybę apgaudinėjančius fabrikų direktorius ir kitus biurokratus. Taip pat politbiuras pažadėjo praplėsti automobilių taisymo garažų tinklą ir padidinti atsarginių dalių gamybą.

Darbo drausmei pagerinti Andropovas paskelbė, kad ūkinei gerovei pakelti reikia, kad darbo našumas būtų aukštesnis. Jis taip pat paskelbė kovą darbe įsigalėjusiam neatsakingumui, pravaikštom ir žemai darbo kokybei. Viso krašto miestuose policija pradėjo tikrinti dienos metu restoranų, kinų ir turgaviečių lankytojus ir tardyti be priežasties pasišalinusius iš darbo. Ukrainos komjaunuoliai pradėjo lankyti fabrikus ir tikrinti darbininkų darbą, skatindami darbininkus užpildyti tam tikras formas apie pastebėtus trūkumus darbe ir nereikalaudami jų pasirašyti, o tik nurodyti savo profesiją ir kur dirba.

Užsienio politikoj pasklidęs gandas, kad Sov. S-ga galinti pradėti tartis dėl pasitraukimo iš Afganistano, bet netrukus Pravda tai atšaukė. Vieni mano, kad Andropovas niekada nebuvo taikingai nusiteikęs šituo reikalu, o kiti — kad jo norai buvę kitų politbiuro narių užblokuoti. Lenkijos klausimu jis buvęs griežtesnis už Brežnevą.

Visus šiuos užmojus nebuvo sunku jam vykdyti, nes jie nesudarė politinių kliūčių, bet, bandant iš pagrindų taisyti krašto negeroves, reikėtų keisti įsigalėjusią biurokratinę sistemą. Iki šiol dar nėra aišku, ar Andropovas turi tam pakankamą autoritetą ir pasiryžimą. Kiekvienas, atėjęs į daržovių turgų, tuoj pat pastebi, kad valstybės gaminiam skirtos lentynos dažniausiai yra tuščios, o privačių sklypelių savininkam — visada pilnos įvairių daržovių. Tai esanti geriausia demonstracija, ką suprivatintas ūkis galėtų atlikti. Praeities patyrimai rodo, kad šūkiai ir grasinimai nei fabrikų, nei valstybinių ūkių darbininkų darbo našumo nepakėlė. Bet didesnėm ūkio reformom vilčių nematyti, nes Andropovas, atrodo, nori viską pataisyti drausme, o ne sistemos reforma.

LIETUVIS MISIONIERIUS AMAZONIJOJ

Pernai suėjo 25-eri metai nuo to, kai lietuvis kunigas Kazimieras Bėkšta pradėjo savo misijinę veiklą Amazonijos indėnų, Brazilijoj, tarpe.

Kun. Bėkšta yra salezietis, gimęs prieš 58 metus Klaipėdoj, antrojo pasaulinio karo metu pasitraukęs iš Lietuvos ir į kunigus įšventintas Brazilijoj. Čia tuoj įsijungė į misijinį darbą Amazonijos indėnų tarpe. Išmoko kelias indėnų kalbas, parengė pirmąjį elementorių Aharaibo indėnam, išvertė švento Morkaus Evangeliją į Tucano kalbą, vėliau ir į Venecuelos pasienio indėnų Yanonami kalbą, taip pat sudarė pirmąjį Yanonami indėnų žodyną.

Prisidėjo prie Amazonijos kunigų seminarijos įkūrimo, paruošė kelis filmus apie indėnus, apie juos yra surinkęs daug medžiagos, kurią panaudoja paskaitose apie kultūrinės antropologijos pritaikymą Amazonijos sielovadoj.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Buvo koncertų ir kituose miestuose: kovo 12 — Kaune, kovo 14 — Panevėžyje, kovo 15 — Palangoje, kovo 16 — Klaipėdoje. Tų koncertų atlikėjai buvo: smuikininkas *E. Paulauskas*, pianistė *M. Rubackytė*. Kovo 18 *japonų muzikai*, smuikininkas T. Vanamis ir pianistė M. Cutija, koncertavo Kaune.

— Lietuvos kultūros ministerija, užbaigdama 1982 metus, pasigyrė, kad praėjusiais metais Lietuvos teatrai pastatė 59 naujus veikalus, kad suvaidino 4038 spektaklius, kuriuos matė 1834 tūkstančiai žiūrovų. Muzikos kolektyvai surengė Lietuvoje 4504 koncertus, kurių klausėsi 1880 tūkstančių žmonių. Lietuvos valstybinė filharmonija buvusi apdovanota aštuoniolika kartų. Premijas jai įteikė Sov. kultūros ministerija ir kultūros darbuotojų profesinė sąjunga. Premiją gavo ir ansamblis "Lietuva". Pereinamoji raudonoji vėliava įteikta Akademiniam operos ir baleto teatrui. (Lyg tas kruvinas skuduras būtų kam nors vertas? Ypač lietuviams menininkams!)

— Sovietiniai garbės titulai. Kino filmų režisieriui *Marijonui Giedriui* suteiktas Lietuvos TSR liaudies artisto vardas. Akademinio operos ir baleto artistui *Henrikui Zabulėnui* suteiktas nusipelniusio Lietuvos TSR meno veikėjo vardas. Lentvario kilimų fabrike dirbančiai tekstilininkei L. Kryževičienei suteiktas sidabro medalis. Lietuvos valstybinė konservatorija apdovanota sovietiniu "Tautų draugystės" ordinu.

— Lietuvos kamerinis orkestras neseniai gastroliavo Vakarų Vokietijoje. Ypač palankiai koncertas buvęs priimtas Frankfurte. Vietinė spauda labai išgyrė orkestrą. Jam vadovavo Saulius Sondeckis.

— Susidomėjo liaudies meno savumais. Kultūros ministerija vasario pradžioje Vilniaus meno darbuotojų rūmuose sukvietė būrelį lietuvių liaudies meno specialistų. Apie liaudies dailės savitumų ugdymą kalbėjo Dailininkų sąjungos pirmininkas dail. *K. Bogdanas*, Metodinio kultūros centro sektoriaus vadovas *J. Kudirka* kalbėjo apie liaudies dailės raidos ypatumus. *V. Gasiūnas* aiškino liaudies dailės vaizdų simboliką. Buitinių dirbinių formos ir ornamento simbolikos ryšį išryškino *K. Čerbulėnas*. Apie liaudies meno tradicijų atsispindėjimą "Dovanos" dirbiniuose pranešė *A. Budrikas*. Apie kaukes šių dienų liaudies mene aiškino *S. Skrodenis*. Apie liaudiesš meno brėžinius aiškino dail. *V. Valius*. *Irena Kostkevičiūtė* išryškino skulptoriaus V. Svirskio modelių panaudojimą Ablingos ansamblio skulptūrose. Šiam pokalbiui buvo skiriama daug reikšmės, nes jame dalyvavo net aukštojo mokslo ministeris H. Sabulis ir komunistų partijos centro komiteto kultūros vedėjas S. Šimkus.

—Pavergtoje Lietuvoje kovo 13 mirė etnografas Antanas Daniliauskas, eidamas 57-uosius metus. Ilgesnį laiką jau buvo ligonis. Tai žinomo nepriklausomos Lietuvos švietimo darbuotojo sūnus. Buvo gimęs 1926 spalio 1 Marijampolėje. 1952 Vilniaus universitete baigė istorijos mokslus, gavo aukštesniosios mokyklos mokytojo teises. Dešimtį metų (iki 1962) mokytojavo Panevėžio rajono mokyklose, susidomėjo kraštotyra ir tapo Lietuvos Mokslo Akademijos mokslininu bendradarbiu. Jį daugiausia domino miestų istorija, jų kultūrinė praeitis. Kreipė dėmesį į komunistų partijos proteguojamą revoliucinių sąjūdžių tyrinėjimą. Spaudai ir Akademijai rašė tos srities mokslinius straipsnius (jų priskaitoma per 80). Jo mokslinia-me palikime yra trys veikalai: *"Šiaurės rytų Lietuvos pramonės darbininkų materialinė kultūra"* (1970), *"Lietuvos miesto gyventojų materialinė kultūra XX amžiuje"* (1978) ir *"Lietuvos TSR pramonės darbininkų kultūros ir šeimos etnografinės problemos"* (1983). Savo raštuose A. Daniliauskas lietė tautinius ir internacionalinius darbininkų santykius, ypač atkreipdamas dėmesį į santykių pakitimus įvedus sovietinę santvarką. Nekrologe Petras Kalnius labai pagiria velionio darbštumą, pareigingumą, rūpinimąsi istorinių paminklų apsauga.

— Kauno politechnikos institutas visasąjunginiame studentų mokslinių darbų konkurse laimėjo *4 medalius ir 11 garbės diplomų*. Premija ir medalis paskirtas įtaisui magnetofonų kokybei pagerinti. Jį sustatė studentai A. Renackis, G. Paliušis ir R. Lukšaitis.

Pr.N.

Savaitės įvykiai

Pagal NYT į Prancūziją atbėgęs Bulgarijos ambasados prekybos attache Jordan Mantarov patvirtino, kad sąmokslas nužudyti popiežių Joną Paulių II buvęs sugalvotas sovietų KGB ir Bulgarijos slaptosios policijos, nes buvę įsitikinta, kad popiežius pasidaręs JAV įrankiu Lenkijai nuo komunistinio bloko atskirti.

Sov. S-gos užs. reik. ministeris Andrei A. Gromyko buvo paskirtas pirmuoju ministerio pirmininko pavaduotoju.

Vatikanas ir Švedija atnaujino prieš 450 m. nutrauktus diplomatinius santykius.

Libano prezidentas Amin Gemayel pareiškė niekada nesutiksiąs, kad Izraelio armija žvalgytų pietinį Libaną.

Sov. S-ga ir toliau stiprina Kubos karines pajėgas: ten pastatydinti betoniniai angarai 225 sovietų MIG lėktuvam, netrukus Sov. S-ga perleis Kubai dar du pov. laivus. Sov. S-gos į Kubą atgabentų karinių reikmenų tonažas per 1981 ir 1982 m. siekė po 68,000 metrinių tonų, arba dvigubai daugiau, kaip ankstyvesniais metais.

Granados užs. reik. min. Unison Whiteman pareiškė, kad JAV rengiasi tuoj pat jo valstybę užpulti.

JAV paleido į erdves Sarsat satelitą, kuris, skriedamas apie žemę, padės surasti į audrą patekusius laivus ir dingusius lėktuvus.

Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad popiežius Jonas Paulius II birželio 16-22 aplankys 8 Lenkijos vietas, bet nesilankys Gdanske, kur atsirado Solidarumo unija.

Pirmą kartą Sov. S-gos istorijoj jos vidaus reik. ministeris gen. Vitali V. Fedorčuk paskelbė Literaturnaja Gazeta savaitrašty laišką, atsiprašantį prekybos laivyno mechaniką Nikolai Rozovaikin už neteisingą persekiojimą. Šis mechanikas, lankydamas jūrininkų mokyklą Odesoj, pasiskundė, kad yra dingę keli tūkstančiai mokyklos pinigų ir, nesulaukęs patenkinamo atsakymo, 1973 su keliais kitais mokiniais nuvažiavo į Maskvą pas prokurorą ir reikalavo surasti, kur dingo Odesos mokyklos pinigai. Už tai jis buvo nubaustas 20 mėn. kalėti, išmestas iš partijos ir 3 metus turėjo dirbti šlaviku. Partijos kontrolės komisija, ištyrusi šį reikalą, priėmė Rozovaikiną atgal į partiją, grąžino mechaniko teises ir leido stoti į jūrininkų akademiją.

Lenkijos Solidarumo unijos pogrindžio vadai paskelbė atsišaukimą, raginantį lenkus ir šiais metais per gegužės mėn. pakartoti praeitais metais tą mėnesį įvykusias demonstracijas, kuriose, nepaisant karo meto įstatymo, dalyvavo tūkstančiai lenkų.

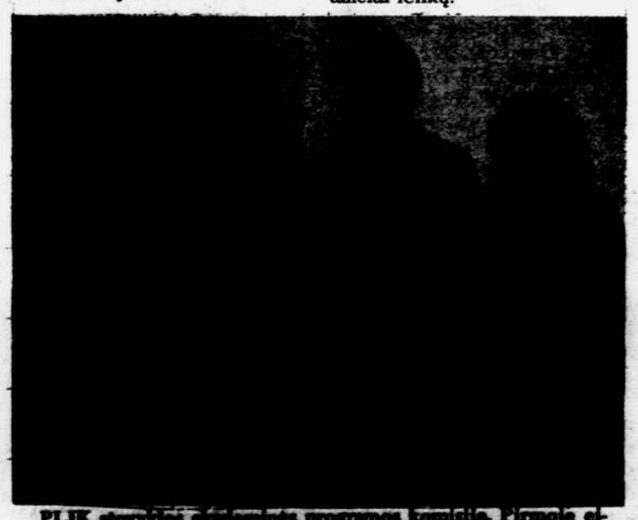

PLJK stovyklos akademinės programos komisija. Pirmoje eilėje iš k. seselė Irutė Marijošiūtė — dienotvarkės koordinatorė, Birutė Bublienė — stovyklos akademinės programos pirmininkė, stovi — Arūnas Čiuberkis — vakarinių programų koordinatorius, Rusnė Kasputienė — stovyklos techninės ruošos pirmininkė, Dovas Šaulys — paskaitininkas, Rūta Giedraitytė — vakarinių programų koordinatorė. Trūksta kun. A. Saulaičio ir Viktorijos Lenkauskaitės.

ŠIOS PASTANGOS DAVĖ VAISIŲ

Los Angeles, Calif., kovo 12 įvyko antroji metinė Amerikos Baltų Lygos (Baltic American League) suruošta žmogaus teisių konferencija. Tema intriguojanti — tad ir susilaukė nemažo būrio dalyvių. Simpoziumuose visą laiką buvo nuo pusantro iki poros šimtų dalyvių. Dauguma buvo pabaltiečiai, bet taip pat buvo ir amerikiečių bei spaudos atstovų — tarp šių ir UPI korespondentas.

Konferencija susilaukė dėmesio ir iš valdiškų sluoksnių: raštu sveikino ir pareiškimus darė prezidentas Ronald Reagan, Californijos senatorius Pete Wilson, Californijos gubernatorius George Deukmejian ir eilė kitų įtakingų asmenų. Gi Los Angeles miesto burmistras Thomas Bradley jautė reikalą atvykti ir asmeniškai tarti žodį. JAV Atstovų Rūmų "Ad Hoc Baltijos valstybėm ir Ukrainai" komiteto ko-pirmininkai Kongresmanai Brian J. Donnelly ir Don Ritter atsiuntė telegramą, pranešančią, kad jie pateiks rezoliuciją, jog kasmet būtų skelbiama Baltų Laisvės Diena Amerikoje. Tokia pat rezoliucija pasiūlyta ir Senatui.

Paprastai yra nelengva patraukti jaunimą į mūsų parengimus. Tačiau džiugu pastebėti, kad šioj konferencijoj buvo daug jaunimo. Į tai dėmesį atkreipė net vienas amerikietis kalbėtojas. Jaunimo dalyvavimo nuopelnas tenka ir temų įdomumui ir rengėjų pastangom jaunimą pritraukti.

Konferencijos programa buvo sustatyta meistriškai pasinaudojant trimis šiomis dienomis susidomėjimą keliančiomis temomis: disidentinis judėjimas, atentatas prieš popiežių ir Afganistanas. Visos šios temos buvo sujungtos su baltų tautų reikalu.

Pirmąją temą "Disidentinis judėjimas ir žmogaus teisių pažeidimai Sovietų okupuotose Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj" pristatė kiekvienos tautos atstovas atskirai. Kai kurie tai atliko visai neblogai, o kai kurie ir visai silpnai—be kietų faktų. Mūsų kalbėtojai, darbuotojai ir veikėjai turėtų nuolatos sau priminti, kad kieti faktai sklandžiai pristatyti daro ir įspūdį ir stringa atmintin. Didžiausio dėmesio šioj grupėj susilaukė Sergejs Zamascikov, buvęs pirmasis Rygos Komsomol sekretorius. Žmonės mėgsta klausytis kalbėtojų su asmeniška patirtimi, o Zamascikov buvo dalis to aparato, kuris skriaudžia ir naikina baltų tautas ir žmones.

Apie pasikėsinimą prieš popiežių ir to ryšį su KGB, Lenkija ir Pabaltijo valstybėm kalbėjo Paul Henze ir Alex Alexiev, abu iš Rand Corporation. Įdomi medžiaga ir sklandžiai pristatyta. Ypatingai pabrėžtas Katalikų Bažnyčios svarbus vaidmuo kaip atramos pasipriešinti priespaudai.

"Afganistano karas ir pabaltiečiai belaisviai" buvo puikiai pristatyta Andriaus Eivos, Afghanistan Alliance prezidento. Afganistane jisai lankėsi penketą kartų ir su laisvės kovotojais turi artimą ryšį. Jo rodytas filmas apie ten vykstantį partizaninį karą ir sovietų karius belaisvius buvo vertas žiūrėti ir vėl kitur parodyti.

Vakare banketo metu kalbėjo gynybos atstovas aviacijos pulkininkas Leon K. Pfeiffer ir Valstybės Departamento Office of East European and Yugoslav Affairs Deputy Director Robert W. Farrand. Pastarasis pareiškė, kad JAV remia Europos Parlamento rezoliuciją Baltijos valstybių dekolonizacijos reikalu ir parems ją Jungtinėse Tautose.

Kiek amerikiečių spaudoj pasirodys straipsnių ir straipsnelių kaip šios konferencijos rezultatas — nežinia. Bet iš Los Angeles Daily News straipsnelio atrodo, kad Eivos kalboj suminėtos įdomios detalės apie Afganistaną atvėrė duris ir baltų reikalo paminėjimui.

Ši konferencija yra geras pavyzdys kaip kūrybingai pasinaudodami naujais būdais ir naujom temom galime atkreipti dėmesį į mūsų pagrindinį siekimą: klibinti savo tautos ir žmonių laisvės reikalą.

Reikia pasakyti, kad Amerikos Baltų Laisvės Lygos veikla neša naudos. Apjungdama Amerikos lietuvius, latvius ir estus, bendromis jėgomis pasiekia dalykų, kurie vieniem būtų sunku ar ir visai neįmanoma pasiekti. Kai veikiame kartu, turime didesnį skaičių žmonių, daugiau pažinčių, daugiau draugų ir rėmėjų, ir daromės labiau pastebimi.

Tokį bendradarbiavimą turėtume išvystyti ir su kitomis grupėmis, kenčiančiomis nuo sovietinio imperializmo.

Feliksas Palubinskas

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.

uolaus kunigo likimas. Kieno iniciatyva jis perkeliamas vikaru į Marcinkonių parapiją, esančią vidury girių, kur sekmadieniais į pamaldas susirenka vos keliolika pagyvenusių žmonių?

Paaiškėjus, kad šis paskyrimas yra inspiruotas Religinių reikalų tarybos, kun. R. Černiauskas atsisakė jį priimti ir apie tai painformavo tikinčiuosius. Apie pora tūkstančių Vilniaus tikinčiųjų kreipėsi į Vilniaus arkivyskupijos apaštalinį administratorių tremtinį vysk. Julijoną Steponavičių, prašydami įsikišti, kad kun. R. Černiauskas nebūtų skiriamas į Marcinkonis, o paliktas Vilniuje.

Savo pareiškime vilniečiai rašo:

"Tikintieji žino tik vieną jo "kaltę" — jis yra uolus kunigas. Kaip suprasti, kad moraliai susikompromitavę kunigai dirba didžiulėse miesto parapijose ir net kurijoje, o pamaldūs kunigai — izoliuojami nuo jaunimo ir didesnių centrų?"

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudinai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietišką duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz., Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commmodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kęzys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1983

KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers
341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207
Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351
Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents
POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207
Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungs AMERIKA. LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpina savo nuožiūra ● Pavardė pasirašyti straipsniai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
ISSN 0011-6637
Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Kun. St. Ylos netekus

Velionis kun. Stasys Yla buvo plataus rašto žmogus ir plataus mosto žurnalistas, savo gyvenimu ir darbais tarnavęs tiesai ir gėriui, krikščioniškąją meilę jautriai ir subtiliai skleidęs savo aplinkoje. Tad verta, ir prasminga, ir reikalinga sudėti pagarbos žodžius šiam šviesiam ir geram žmogui.

Darbininko laikraščiui jis buvo savas ir labai artimas. Bendradarbiavo, kiek leido sąlygos, talkino, kiek tik galėjo, patarinėjo. Redakcijoje jis buvo dažnas svečias. Kada tik keliavo pro šalį, visada sustojo, visada aplankė, atnešdamas jaukią šypseną ir jautrų reikalų supratimą.

Kadaise, kai redakcijoje dirbo prof. Juozas Brazaitis, jo artimas bičiulis, tie ryšiai buvo dar glaudesni. Velionis mėgo "fantazuoti" — kurti naujus projektus, naujus sumanymus ir norėjo apie tai pasikalbėti, išsilieti. Tad su bičiuliu prof. Juozu Brazaičiu, kuris taip pat jautriai sielojosi visuomeniniais reikalais, jis prakalbėdavo ilgas valandas. Iš tų pokalbių išsinešdavo savo minčių pagilinimus, dar didesnį veržlumą eiti ir veikti — pagerinti visuomenę.

Kun. Stasio Ylos veiklos sritis buvo gana plati. Jis buvo rašytojas, pedagogas, jaunimo auklėtojas ir vadas, visuomenininkas ir uolus krikščionybės skleidėjas. Skleisti krikščioniškąją meilę, skleisti gėrį, padaryti aplinką geresnę, šventesnę, praturtinti savo darbais Lietuvą, pagilinti lietuviškumą — tai buvo jo gyvenimo svarbiausi varikliai. Dėl šių idealų jis galėjo naktimis nemigti, keliauti mylių mylias. Dėl šių idealų jis pateko ir į kacetą ir iškentė didžiausią vargą, ir ten paliudydamas tuos pačius savo siekius.

Velionis buvo rašytojas, šiam rašymui skyręs visą savo laiką, visą gyvenimą. Jis buvo skirtingas rašytojas. Truputį rašė eilėraščius, mėginęs yra ir beletristikos, bet svarbiausias jo uždavinys rašyti labiausiai reikalingas lietuvių tautai knygas.

Jis domėjosi, rinko medžiagą, kaupė, kartotekavo ir paskui rašė. Visų darbų nesuminėsime. Tai padarys jo biografai, nes jis pats rašė apie kitus sklandžias ir patrauklias biografijas. Vienas iš paskutiniųjų veikalų bene bus jo studija apie Čiurlionį. Tuo klausimu nuo seno domėjosi, tuo klausimu rašė spaudoje, ryškindamas žmogaus kelią į Dievą. Iš tų mąstymų, panaudodamas Čiurlionio kūrybą, jis ir parašė knygą.

Velionis labai nuoširdžiai mylėjo jaunimą, sugebėjo su juo surasti kontaktus, su jaunimu dirbti ir jį auklėti, vesti į gėrį. Jis ir veikė su skautais ir ateitininkais. Ypač nepaprastai daug davė ateitininkų jaunimui, parašydamas veiklos vadovėlius, kasmet rengdamas kursus vadam. Juos rengė ir Putname ir Dainavoje. Ir taip metai iš metų kaip koks šauklys jis šaukė jaunuosius į stovyklas ir juos auklėjo, juos šildė savo švelnia meile.

Vincas Kudirka rašė: jei išverstų audra vieną stulpą iš tų, kurie palaiko namo sieną, reikia tuoj kitą stulpą statyti. Bet ... kur gausi kitą tokį stulpą, su tokiom kvalifikacijom, su tokia meile, su tokiu noru dirbti savo tautai ir Bažnyčiai?! Tad kun. Stasio Ylos išėjimas yra tikrai didelis nuostolis visai lietuvių tautai. Iš karto pasidarė ir tamsiau ir liūdniau gyventi.

Palaikant jo prisiminimą gyvą ir šventą, tegu bus leidžiami jo neišleisti raštai. Jie atbaigiami. O dar ten daug surinktos medžiagos.

Dail. Česlovo Janušo sukaktuvinė paroda, skirta jo gyvenimo 75 metų ir jo kūrybos 50 metų sukaktim atžymėti, vyko kovo 19-20 Kultūros Židiny. Rengė specialus komitetas, sudarytas iš įvairių organizacijų, kuriose sukaktuvininkas veikė ar dabar veikia. Iniciatyvos ėmėsi LB New Yorko apygardos valdyba, kurioje sukaktuvininkas ilgai buvo kaip vicepirmininkas kultūros reikalam.

Išstatyta apie 160 kūrinių

Paroda buvo viena didžiausių, surengtų čia Kultūros Židiny. Buvo išstatyta 140 kataloguotų darbų ir apie 20 nekataloguotų. Nekataloguota buvo jo modernioji tapyba ir dar vienas kitas. Buvo užimta didžioji salė, mažoji salė ir pirmojo aukšto koridorius. Sukabinta vietą taupant, kai kur net dviem aukštais.

Ir čia buvo tik aliejinė tapyba. O kur dar dailininko akvarelės, kur dar kita aliejinė tapyba, kuri nesuspėta įrėminti. Tai parodo, kad Č. Janušas yra labai darbštus dailininkas. Savo sukakčių proga jis ir pademonstravo savo meno didelius plotus ir didelius turtus.

Tegu kyla gyvosios dvasios sąjūdis jaunimo tarpe ir tegu skleidžia naują dvasinį atsinaujinimą. Tegu skelbia ir skleidžia jo idėjas, jo idealus.

Tegu šviečia ir toliau jo idėjos, tegu visus šildo jo didžioji meilė visiem!

DAIL. Č. JANUŠO SUKAKTUVINĖJE PARODOJE

Dailininkas apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu. Pagerbimo puotoje. Parduota 43 paveikslai.

Atidarymo iškilmės

Paroda lankymui jau buvo atidaryta šeštadienį 12 v. Tuoj ir atsirado parodos lankytojų. Taip abi dienas nestigo žmonių, ypač gausiai buvo lankoma sekmadienį.

Oficialus parodos atidarymas buvo šeštadienį 7 v.v. Šias iškilmes pradėjo komiteto pirmininkas Aleksandras Vakselis, primindamas, kokia proga rengiama ši paroda, pažymėdamas, kad dailininkas savo gyvenimą paskyrė lietuviškam gamtovaizdžiui tapyti. Jis sukūrė šimtus paveikslų, kur pavaizduotas Lietuvos gamtos grožis.

Parodą atidarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, palinkėdamas sukaktuvininkui dar daug kūrybingų metų.

Poetas ir dramaturgas Stasys Santvaras, specialiai atvykęs iš Bostono į šią parodą, savo kalboje ryškino, kad lietuviai jau senų senovėje buvo kūrybingi, kalbėjo ir apie senąją dailę Vilniuje, apie dailės atgimimą, apie Janušo kūrybą.

S. Santvaro kalba užtruko apie pusę valandos.

Užbaigiant šią akademinę dalį, trumpai kalbėjo pats sukaktuvininkas dail. Č. Janušas. Jis kalbėjo, kas jį sujaudino šioje parodojoe, padėkojo visiem už parodos surengimą.

Piano muzika

Atidarymo iškilmes praturtino ir pajvairino pianistė Dalia Sakaitė, virtuoziškai paskambindama M. K. Čiurlionio 7 preliudus ir Chopino Scherzo.

Visos kalbos ir visa programa vyko scenoje, kuri buvo specialiai papuošta. Ant pulto, kur vyko visos skalbos, buvo paletė, dailininko inicialai, sukaktuviniai skaičiai. Gi scenos gilumoje ant didelės raudonos plokštės buvo tik dailininko autografas, kaip jis pasirašo po savo paveikslais.

Banketas sukaktuvininkui pagerbti

Po atidarymo iškilmių žmonės dar turėjo laiko apžiūrėti parodą. Į atidarymą buvo atsilankę apie 150. Dauguma jų skubėjo į apatinę salę, kur buvo parengti stalai banketui. Visi sėdėjo prie apskritų stalų, po dešimt prie vieno stalo. Iš viso bankete dalyvavo apie 100 svečių.

Prie garbės stalo buvo specialus papuošimas su ąžuolo lapais, sukaktuviniais skaičiais — 75 ir 50, dailininko inicialais, palete. Scenos ir šios salės papuošimus atliko Paulius Jurkus.

Garbės svečiai

Visiems susėdus prie stalų ir susitvarkius, tada iš posėdžių menės atėjo šios puotos garbės svečiai. Pats pirmasis ir buvo sukaktuvininkas dailininkas Česlovas Janušas su žmona Vera, jo sūnus Saulius Janušas ir žmona Gražina, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir žmona Janė, Aleksandras Vakselis su žmona Irena, šio banketo vedėjas dr. Jonas Bilėnas su žmona Dana.

Publika garbės svečius pasitiko sustojus ir plodama. Visi svečiai susėdo prie garbės stalo. Šalimais susėdo ir 4 sukaktuvininko anūkai.

Prieš vakarienę maldą sukalbėjo Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM. Tuoj pripildyti šampano stiklai, pakeltas sukaktuvininko garbei tostas, sugiedota ilgiausių metų.

Vaišių programa

Vakarienės šeimininke buvo E. Kezienė su savo talkininkėmis. Pradžioje visi valgė ir juokavo.

Prieš kavą prasidėjo ir programa. Čia kalbėjo aktorius Vitalis Žukauskas apie sukaktuvininko veiklą teatre, kaip jis dekoravo S. Santvaro Kaimynus, operą Pagirėnus, prisiminė karo meto teatro veiklą. Paminėjo ir tai, kad Č. Janušas yra pritaikomojo meno specialistas.

Buvo parodytas ir filmas, kurį susuko Kazimieras Matuzas. Filmas padarytas maždaug prieš 25 metus. Vaizdavo kaip dail. Č. Janušas tapo gamtoje. Antra filmo dalis buvo apie dail. Adomą Varną, kaip jis tapo gamtoje, kaip jis pagerbiamas 75 metų sukakties proga. Trečia dalis — dail. Č. Janušo paroda Chicagoje.

Apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu

Kavos metu prasidėjo sveikinimai. Pirmasis žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Simo Kudirkos šaulių kuopos vardu sveikino kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas. Ji turėjo ir vieną staigmeną — pranešė, kad šaulių valdyba Šaulių Žvaigždės ordinu apdovanojo sukaktuvininką Česlovą Janušą. Ordiną prisegti pakvietė Lietuvos gen. konsulą A. Simutį.

Prisegant ordiną, prie visų stalų triukšmingai plojo.

Toliau sveikino A. Vakselis

(nukelta į 4 psl.)

Dail. Česlovo Janušo jubiliejiniame bankete, pagerbiant jį 75 metų amžiaus ir kūrybinio darbo 50 metų proga. Iš k. Saulius Janušas (sukaktuvininko sūnus), Gražina Janušienė, Janina Simutienė, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, Veronika Janušienė, Česlovas Janušas, už jų — Malvina Klivečkienė, Irena Vakselienė, Aleksandras Vakselis, Dana Bilėnienė. Nuotr. W. B. Rodgers

4.—

Taip, kambarys pažįstamas. Jam turi ir meilės. Slepia jis ir prisiminimus. Juk čia lankeis. Žinai, kad ant lango tinklų atbėga maži driežiukai. Jie eina per tinklus, stebi kambarius, paskui nušoka tiesiai ant krūmų lapų. Driežiukų pilna. Jie čia prižiūri gėles, visokius augalus, kurie auga prie tako ir prie sienos.

Atsikvėpi giliai. Miela čia, pas Bronę ir Bronių Oniūnus. Bronė jau šaukia prie stalo, kur žiba kristalas. Lyg iškilmėm viskas patiesta. Indai ir draugystė. Šampanas susitikimui.

Kurie čia gyvena, jau pripratę prie klimato, prie vėjų ir saulės spindulių. O mes juk ateiviai. Šiaurėje palikome skrandas ir šalikus, o čia ima ir pučia šaltas vėjas, traukia per kambarius, išskečia užuolaidas. Kad taip turėtum megztuką. Bet jo neturi. Reikia nusipirkti.

Pirkimas šiame krašte yra viena iš gražiausių pramogų. Tik važiuok, tik pirštu pamok ir duok savo adresą, savo kredito kortelę. Tikriausiai nėra visam pasauly tokio išpaikinto pajūrio. Ne žmonės čia gyvena ir save demonstruoja, o jų piniginės. Jų pinigai!

Bronius vis pasakoja, kaip atvyksta leidutės, moterys šiek tiek pagyvenusios. Atvyksta su savo palyda, liokajumi, ar kitaip jį pavadinsi. Na, sekretoriumi. Ta kilni leidutė savo drabužiuose tik kvepia, tik šlama. Su lazdele. Brangia lazdele. Kokios pirštinaitės! O tose pirštinaitėse kokios rankos! Kadaise čiupinėjo brangiausius pasaulyje daiktus ir vyrus glamonėjo, dabar čiupinėja prisiminimus. Tų prisiminimų garbei ir perka.

Tik pirštu parodo — tą, aną, o dar ir tą. Tas irgi pritinka. O kiek visa tai ištrauks iš jos piniginės, jai nesvarbu. Ji tartum džiaugiasi, kad pravėdins piniginę. Rodos, ten pinigas jau pelyja.

Tas palydos žmogus dar kartoja, ko garbingoji ponia nori, ir duoda adresą. Punktualiai. Tvarkingai. Iškilmingai turi būti visa atvežta.

Krautuvės žino visa. Iš to ir gyvena. Iš mandagumo, iš patarnavimo. Iš to, kad turtingieji prisimena savo jaunystę. Kada keliauji per tos apylinkės turtingas krautuves, nejučia vis grįžta mintis, o jei tokia krautuvė atsidarytų Palangoje, Klaipėdoje ar kitame pajūryje. Kas tada nutiktų? Ten tikriausiai niekas netikėtų, kad gali būti tokios krautuvės, tokie pirkėjai. Čia laisva rinka, laisvas kraštas. Dėl to ir turi begalinį pasirinkimą. Tegu tos leidutės ir toliau pirštu taip duria ir nurodo, ką nupirkti, o mes keliausime tolyn. Surasime, kur ir kukliu šiaurės turistu susidomės.

Nuvažiuojame į "molą". Tai puikus šio krašto išradingumas, kur po vienu skėčiu sutelkia ir karvės pieną ir jaučio odą, kur krautuves sujungia į kaimelio gatvę ir pakiša po stogu.

Tų krautuvių konstruktoriai tikrai buvo ir psichologai ir sociologai. Koks patogumas, koks įvairumas čia pat, tau viename kieme. Sustoji parkinimo lauke. Lieka tik vienas rūpestis, kaip surassi savo auto mašiną. Turi įsidėmėti ženklus, numerius, raides. Ir paskui įeini į didelę gatvę po stogu. Ir tame gatvės viduryje rasi dar visko. Ir fontanai, ir upeliai. Ir kioskai su cigarėtėmis. Žiūrėk, ir papuošalai, auskarai. Ir vėl saldainiai. Iš abiejų šonų didžiulės reklamų raidės, rodos, ir tave prarys. Garsiausios firmos skelbia, kad čia jų krautuvės, čia jų prekės. Gerbiamas ponas amerikone, suteik tą malonę, aplankyk šią krautuvę!

Ta prekių gausa ir pasiūla yra tokia didelė, kad žmogų net vargina. Tiesiog užgriūva. Kelionėje moterys nusigauna į moterų drabužių krautuves. Ir kokia čia pasiūla, koks begalinis įvairumas. Sakoma, kad vyrai apsiperka kur kas greičiau, paprasčiau. Sako, dirbti vyrų reikmenų krautuvėje yra lengva, bet moterų reikmenų krautuvėje darbas kur kas sunkesnis. Moteris nori tikslumo, gražumo. Dėl to ir šiose krautuvėse jos nešasi bent kelias sukneles į prisimatavimo kambarius.

Ten prie durų sėdi tarnautoja, kuri ir sukontroliuoja matavimosi kambarių judėjimą. Jei kas nepatinka, turi jai palikti. Nereikia rūpintis, kad būtų sugrąžinta į tą vietą, iš kur pasiėmei. O kas patinka, neškis tiesiai į kasą, kuri čia pat netoli.

Gyvas čia judėjimas. Perka ir perka. Supakuoja. Padėkoja, kad aplankei.

Teko man paieškoti ir vyriškų drabužių krautuvę. Žinoma, ir jų čia pilna, gal kiek mažiau negu moterų. Yra didelės bendros drabužių krautuvės, didieji magazinai. Čia visko gausi, tik mokėk surasti ir turėk kantrybės.

Kadangi viską, kas primintų šaltus vėjus, palikau šiaurėje, tai dabar už šį neapdairumą turiu sumokėti — nusiperku šiltą, gražų prancūziškos firmos megztuką. Ar ne ironija. Vasaros krašte perku žiemos drabužį?!

Dar surandu ir pižamų skyrių. Nepatogu, bet reikia prisipažinti, kad atsivežta pižama yra pritaikyta karštam vasaros klimatui. Ji dabar čia netinka. ir vėl turiu pasiduoti dienos logikai — turiu nusipirkti naują pižamą, kuri būtų panaši į pižamą.

Ir toptelėjo galvon kvaila mintis — nusipirkti rašomo popieriaus, bloknotą. Gal gausiu kur be linijų. Ir čia jau prasidėjo didelis vargas. Rasi visko, visokiausių drabužių, batų, skrybėlių, gėrimų ir valgymų, bet kur tas rašomas popierius. Galų gale vienoje bendrinėje krautuvėje suradom ir ieškomo popieriaus bloknotų. Nuo lentynos nukeliu ne vieną, ne du, bet tiek, kiek apkabina nykštis ir rodomasis pirštas. Tiek ieškota, tiek vargta, negi taip lengvai atsiskirsi. Kuo daugiau. Tačiau niekas čia nesistebi. Gali išsinešti visą lentyną, jei gali už ją susimokėti.

Keliaudamas per krautuves, vis dėl to pavargsti. Labai daug prekių tiesiog griūte griūva į tave. Siūlosi. Pirk, dovanok kitam. Jei nepadovanosi, kiti užsirūstins. Buvo tai Kalėdų metas. Ir kiek ten siūloma pirkti dovanom! Žmonės yra palenkti kasdienybei, ir jie perka. Skubėdami perka.

Eina, plūsta žmonių daugybė. Groja muziką. Kalėdinė muzika. Dega eglutės. Keista, jos kaip šiaurėje. Retai kur sutiksi kitokią eglutę. Prekybininkai žino kas čia suvažiavo, ko jie nori. Žino, kaip juos pavilioti.

Išėjęs laukan, randi palmes ir įkaitintą šaligatvį. Tvanką. Daugybę automobilių aikštėje. Čia už viską brangesnė ne tos prekės, kurias randi krautuvėje, bet pasiparkinimo vieta, kurios beveik nerandi. Turi sukti ir sukti, kol kaip nors prisiglaudi.

Gera, kad išvažiuoji iš tos spūsties. Dar sustojame prie maisto ir gėrimo krautuvės mažame kaimelyje. Čia nėra tos "alkanos" minios, kuri būtinai nori viską išpirkti. Čia viskas juda normaliai.

(Bus daugiau)

Klausytojai gali susidaryti įspūdį, kad programa kiek vienašališka ar nuobodi, bet taip kartais išeina. Kitas ir kviestas atsisako dėl įvairių priežasčių. Dar kitas gyvena per toli. Tad geriau, kad ir tokią programą suorganizuoti, nei jokios neturėti.

Lietuviškas žodis praeityje

Literatūros vakaras vyko Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Autoriai skaitė ne nuo scenos,

Literatūros vakare vasario 27 Kultūros Židiny savo kūrybą skaito iš viršaus į apačią — poetė Kotryna Grigaitytė-Grauslienė, poetė Audronė-Ona Balsjunienė, beletristė Nelė Mazalaitė-Gabienė. Nuotr. A. Reivytienės

Literatūros vakare vasario 27 Kultūros Židiny iš viršaus į apačią: poetas Leonardas Andriekus skaito savo kūrybą, aktorius Juozas Boley-Bulevičius skaito Juozo Tysliavos poeziją, aktorius Vitalis Žukauskas skaito Stepo Zobarsko novelę. Nuotraukos A. Reivytienės

bet žemai — nuo grindų. Scenos anga buvo užstatyta parodos paveikslais. Vakaras pradėtas 4 v. popiet.

Eilėje tokių literatūros vakarų buvo ryškinami atskiri kūrėjai, jų veikalai. Dabar sustota ties lietuvišku žodžiu, kaip jis istorijos bėgyje santykiavo su tauta, su valdančiuoju sluoksniu. Apie tai kalbėjo Paulius Jurkus, ryškindamas tai, kad senoji Lietuvos valstybė, sudaryta iš daugel tautų, nesurado tinkamo ryšio su lietuvių kalba. Ji nebuvo net privilegijuota valstybės kalba. Priešingai, ji buvo išstumta iš valstybės viešojo gyvenimo, iš dvaro. Į jos vietą atėjo lenkų kalba, ir taip lietuviškoji visuomenė, tautos elitas, sulenkėjo.

Lietuviškas žodis gyvas išliko tik kaime. Jis ten išsilaikė per sunkiausius tautos laikus, per tamsiausius amžius, kol sulaukė 19 amžiaus pradžios. Tada Simanas Daukantas parašė pirmą Lietuvos istoriją lietuviškai, padėjo pagrindus lietuvių tautiniam atgimimui. Tas atgimimas atėjo su Aušra.

Ir dabar puoselėjamas lietuviškas žodis, tobulinama lietuvių kalba, kuri yra viena iš gražiausių pasaulyje. Bet ir ji turi savo pavojus, Lietuvoje brukamos prievartinės okupacinės [illegible]

[illegible] Nelė Mazalaitė. Ji paskaitė trumpą lyrinį vaizdelį apie tėvynės ilgesį, kaip [illegible]

Po literatūros vakaro, pirmininkas A. Vakselis padėkojo visiems už darbą, [illegible] tryliktąją dailės parodą. Tuoj prasidėjo parodos išmontavimas. (p.j.)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS PASIUNTINYBĖS

Ambasadų atstovavime

Diplomatinis gyvenimas tai jautri styga, kurios tylus virpėjimas atšviečia vienos ar kitos tautos gyvenimą atstovaujamame krašte. Diplomatų susitikimuose, priėmimuose parodoma vienų kitiem atodaira ir kartais supratimas priešingumas, plaukiančius iš valstybinės padėties. Lengviau reprezentuoti savo kraštą, kada yra atstovaujama sava laisva valstybė, turinti savo vyriausybę. Kitas veikalas yra, kada atstovaujamas pavergtas kraštas, kurio padėtis ne visiem ryški, ir dar kitiem dvelkia [illegible]

Reikia pasidžiaugti, kad mūsų atveju yra valstybių, kurios rodo malonią atodairą ir palaiko santykius su Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniais atstovais.

Kovo 14 Lietuvos atstovas Washingtone ir O. Bačkienė buvo pakviesti dalyvauti Ispanijos ambasadoriaus išleistuvėse. Ispanijos ambasada yra Lietuvos pasiuntinybės kaimynystėj, ir jos namai statyti beveik tuo pačiu metu, kaip Lietuvos pasiuntinybės. Ispanijos ambasados rūmai ponios Henderson statybos plane buvo numatyti kaip JAV viceprezidento rezidencija. Planam pasikeitus, juos įsigijo Ispanija savo ambasadai. Užtat tų rūmų vidus savo senovišku stilium, iki šiol gerai išlaikytu, teikia nepaprastą romantiško grožio vaizdą. Garsių ispanų menininkų kūriniai gražiai iliuminuoti, sienos papuoštos senoviškais gobelenais.

Reprezentacinių kambarių viduryje — gražus gojelis su fontanu ir žalumynais. Tai senoviškos statybos rūmai, kurie byloja ne tiek patogumą, ištaigingumą, kiek bendrą grožį.

Tą pačią savaitę, kovo 17, Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė buvo pakviesti į Brazilijos ambasadoriaus ir jo žmonos rengtą priėmimą pagerbti atsilankiusio Brazilijos aeronautikos ministerio. Priėmime dalyvavo daug JAV administracijos pareigūnų, ambasadorių, akredituotų Washingtone, ir ypač daug karininkų.

[illegible] Ispanijos ir Brazilijos, yra [illegible]

[illegible] Pavergtųjų Baltijos valstybių reikalais valstybės departamente Mildred Patterson [illegible] naujas pareigas. Jos vietą [illegible] John William Zerolis, kuris netrukus tas pareigas perims.

JAV protokolo šefės ir pono Roosevelt kvietimu Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė kovo 22 dalyvavo jų rengtame Blair House priėmime. Jame buvo atsisveikinta su lig šiol buvusiu protokolo šefės pavaduotoju Thomas A. Nassif ir jo žmona. Nassif yra paskirtas valstybės sekretoriaus padėjėju ryšiam su kongresmanais Tolimųjų Rytų klausimais. Ta pačia proga buvo susipažinta su naujuoju protokolo šefės pavaduotoju William K. Sadleir ir jo žmona. W. K. Sadleir praeitais metais buvo amerikiečių koordinatorius viršūnių konferencijoj ekonominiais klausimais Versaly. 1972-75 jis yra gyvenęs Prancūzijoj, kur rūpinosi Mormonų Bažnyčios reikalais.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingai klijentūrai, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA
TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI
GARANTUOJAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS

Visuose mūsų skyriuose galite rasti įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir smulkaus katalogo prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

[illegible] Street
(Corner of [illegible] Ave.)
New York, N.Y. 10017
Tel.: (212) [illegible]

[illegible]

[illegible] — GAILA MINIOS. 1983. [illegible] leidinys. Adresas: [illegible] St., Hot Springs, AR 71901. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoj. Iliustruota. 256 psl. Kaina 8 dol.

Iš ankstesnių knygų mums pažįstamas autorius šią naująją knygą trumpai apibūdina šiais žodžiais:

"Gaila man minios", ištarė Išganytojas peralkusiai miniai, ištroškusiai tiesos, vedančios išganyman.

Ir dabar jis, pasaulio Valdovas, veda mus, žemės keleivius, išganymo keliu įkurtąja Katalikų Bendrija, kad ji skelbtų jo mokslą žmonijai, įamžintą šventraštyje ir padavime. Bet kai kada jis pasiunčia jai ypatingus perspėjimus, pamokymus, priminimus per savo Motiną Mariją bei išrinktuosius mistikus.

Pastaruoju metu jis kalbėjo mūsų bendraamžei seselei Faustinai, gyvenusiai Lenkijoje ir Lietuvoje, paskirdamas ją savo gailestingumo apaštale. Jis nurodė jai keletą būdų, kad jais tikintieji išvystytų naujos formos pamaldumą į dieviškąjį gailestingumą. Dievas juk visados ateina pagelbėti pasauliui tinkamu laiku.

Ši knyga yra susistemintas minčių rinkinys apie dieviškąjį gailestingumą. Iš daug knygų yra surinkta visa, kas svarbiausia šiuo klausimu, ir sudėta vienon knygon, kad skaitytojas, [illegible] kalba, skaitęs daug veikalų, viską rastų vienoje lietuviškoje knygoje."

VOKIETIJOS LIETUVIAI 1983. Asmenys, organizacijos, įstaigos. Sudarė Vincas Bartusevičius. Lietuvių Kultūros Instituto leidinys. Adresas: 6804 Lampertheim (Hüttenfeld). Spaudė: [illegible] Trier. Tiražas: 250 egz. 34 psl. Kaina 5 markės.

Knygutė, be abejo, ir [illegible] apie Vakarų Vokietijos lietuvius. Čia pateikiam jo dalį:

"Šiuo metu yra tiek lietuvių V. Vo[illegible]

DAIL. Č. JANUŠO SUKAKTUVINĖJE PARODOJE

(atkelta iš 3 psl.)

LB apygardos valdybos vardu. Priminė, kad dailininkas [illegible] savo stiliuje, bet mielai veikia ir visuomenėje.

Alfonsas [illegible] įteikė knygą — P. Jurgelos [illegible].

[illegible]

[illegible] 12 val. [illegible]

Daug parduota

[illegible]

Ir kas toliau?

[illegible]

VITALIO ŽUKAUSKO 40 METŲ DARBAS SCENOJE

Su vieno žmogaus teatru aplankė bent po kelis kartus lietuviškas kolonijas Amerikoje, Kanadoje, taip pat aplankė ir Pietų Amerikos, Australijos, Europos lietuvius. Yra sukūręs apie 300 radijo vaidinimų ir humoristinių škecų.

Pavasariniame Laisvės Žiburio radijo koncerte, kuris bus balandžio 9, šį šeštadienį, Kultūros Židinyje, programą atliks dramos aktorius Vitalis Žukauskas. Šiuo pasirodymu bus prisiminta jo sceninio darbo 40 metų sukaktis.

Aktorių Vitalį Žukauską visi žino kaip humoristą, kaip "Vieno asmens teatro" kūrėją. Su savo humoristinėmis programomis jis yra apkeliavęs bent po kelis kartus lietuviškas kolonijas Amerikoje, Kanadoje. Lankėsi ir kituose kraštuose, tokią tolimąją Australiją aplankė net du kartu.

Ir nustembi, kad štai suėjo jau 40 metų jo sceninio darbo. 40 metų! Ir ką mes žinome apie jo teatrinę veiklą? Juk per ilgą laiką išblėsta veidai, vardai ir skaičiai — datos. Tad praverkime jo veiklos knygą ir pereikime jo darbo keliu, kad savo sukaktuviniame koncerte būtų labiau visų vertinamas.

Gyveno Vilniuje

Vitalis Žukauskas gimė Kaune, paskui gyveno Vilniuje, kur baigė Kultūros pradžios mokyklą. Jis ten dar net dr. Joną Basanavičių matė, stebėjosi jo gražia barzda.

Su šeima į Kauną persikėlė kokiais 1928 metais. Lankė jėzuitų gimnaziją, o vokiečių okupacijos metu buvo įstojęs net į kunigų seminariją.

Veikla Kauno teatre

Iš kunigų seminarijos pasitraukęs, 1942 įstojo į Lietuvos valstybinio teatro dramos studiją Kaune. Vėliau buvo priimtas į Kauno valstybinį teatrą. Ten kurį laiką buvo teatro sekretorius, vėliau režisieriaus padėjėjas dramoje.

Kaune dalyvavo šiuose pastatymuose: Žvejai, Gimtoji žemė, Kaimynai, Mažasis rūmų koncertas, Revizosius, Tėvas. 1943 metų vasarą administravo Dramos teatro gastroles po Lietuvą — St. Pilkos ir J. Lauciaus grupes. Konferavo Profesinių Sąjungų, senatorijų, ligoninių rengtuose koncertuose.

Studijos Vienoje

1944 kovo mėnesį, gavęs per Švietimo ministeriją valstybinio teatro stipendiją, išvyko į Vienos universitetą studijuoti režisūros. Vienoje turėjo specialų leidimą lankyti operų ir dramos teatrų repeticijas ir stebėti, kaip eina veikalų paruošiamieji darbai.

1944 metų rudenį buvo iškviestas į Berlyną, kur buvo pranešėju (konferensje) lietuvių menininkų grupei "Lietuva". Grupė buvo sudaryta iš operos solistų, baleto šokėjų, dramos aktorių. Grupė Vokietijoje lankė tas vietas, kur gyveno lietuviai.

Veikla Augsburge

Po karo Vitalis Žukauskas atsidūrė Augsburge ir buvo lietuvių dramos aktorius. Su tuo teatru lankė pabėgėlių stovyklas amerikiečių zonoje.

Po valiutos reformos 1948 su A. Škėma suorganizavo pirmąjį literatūrinį kabaretą "Klumpė", kartu su aktoriais A. Brinkiu, H. Kačinsku, A. Škėma aplankė lietuvių stovyklas amerikiečių ir anglų zonose. Programa buvo humoristinė.

Veikla Brooklyne

Į Ameriką atvyko 1949 ir sustojo Brooklyne. Čia tuoj griebėsi darbo. Suorganizavo teatro grupę ir su ja per eilę metų pastatė 12 veikalų, lankė Amerikos rytinio pakraščio lietuviškas kolonijas. Taip pat dirbo ir su Maspetho ir Hartfordo teatrinėmis grupėmis.

Teatrinės studijos

Čia Amerikoje jis vėl grįžo prie teatrinių studijų. Studijavo Indianos universitete, Hunter kolegijoje ir 1971 baigė New Yorko universitetą, gaudamas magistro laipsnį iš meno srities. Priklauso prie eilės amerikiečių aktorių, teatro istorikų draugijų bei organizacijų.

Dalyvavo eilėje tarptautinių teatrologų suvažiavimų ir ten supažindino su lietuvių teatru.

Teatro istorikas

Jau senokai pradėjo rinkti medžiagą lietuvių teatro istorijai. Dabar turi sukaupęs labai daug medžiagos šiuo klausimu, daugiausia turi apie teatrinę veiklą Amerikoje. Čia turi net brangių unikumų — vaidintų veikalų originalų, nuotraukų, programų, plakatų.

Jis yra užsimojęs parašyti tris stambius veikalus. Pirmasis būtų apie senosios Lietuvos teatrą, antrasis — Amerikos lietuvių teatras, trečiasis — nepriklausomos Lietuvos teatras.

Italų teatro enciklopedijai parašė straipsnį apie lietuvių teatrą.

"Vieno žmogaus teatras"

Darbas su grupe Brooklyne vis sunkėjo. Nebuvo patalpų, kur būtų patogu repetuoti. Nebuvo sandėlių, kur būtų galima pasidėti dekoracijas. Taip nutiko, kad jo dekoracijos buvo sunaikintos.

Tada vis labiau įsitraukė į humoristinių programų organizavimą. Tas programas sukurdavo vienas pats, prisirinkęs įvairių aktualijų, pridėdamas dar kokias linksmas istorijas, anekdotus.

Taip susidarė įvairi humoristinė programa, kurią jis pavadino "Vieno žmogaus teatru". Su tokiu humoristiniu "Vieno žmogaus teatru" jis yra aplankęs lietuvių kolonijas ir Pietų Amerikoje — Kolumbijoje, Argentinoje, Uragvajuje, Brazilijoje, Venecueloje, Australijoje, taip pat ir Vokietijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje.

KUN. S. RAILA — SUKAKTUVININKAS

Kun. Stasys Raila

Kauno bazilikoje 1933 balandžio 1 Stasys Raila buvo įšventintas kunigu. Artėjant kunigystės šventimų 50 metų sukakčiai, jis ne kartą pastebėjo, kad 1983 balandžio 10 šventę galima pavadinti padėkos - dėkingumo minėjimu. Jis dėkoja Dievui už pašaukimo malonę ir 50 metų pastoracinę tarnybą.

Kun. Stasys Raila savo darbo jėgas buvo nukreipęs į lietuvių pastoraciją ir visuomeninę veiklą. Dar moksleivis ir klierikas veikė angelaičių, ateitininkų ir pavasarininkų organizacijose iš pradžių kaip narys, o vėliau ir kaip vadovas. Nepriklausomoj Lietuvoj veikė 1933-1939: dėstė religiją mokyklose ir kapelionavo Kauno "Aušros" berniukų ir Kauno IV gimnazijose. Tuo metu jis buvo Mergaičių Pavasarininkių Sąjungos dvasios vadu, padėjo parengti jų vadovą "Veiklioji pavasarininkė", rašė jų žurnale "Liepsnos", kuriam ir vardą parinko.

Yra parašęs ir išleidęs kelias knygas — "Monstrancijos spinduliuose", "Žodis vaikams", "Laimingoji diena". Su pamokslais ir straipsniais bendradarbiavo lietuvių katalikiškoj spaudoj.

Dviem mėnesiam 1939 atvyko į JAV aplankyti giminių ir pasaulinės parodos. Karo audrai sutrukdžius grįžimą, jau 42 metai darbuojasi JAV lietuvių parapijose.

Nuo 1939 iki 1960 dirbo Philadelphijos arkivyskupijos Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio parapijose Philadelphijoj, o vėliau Šv. Jurgio parapijoj Shenandoah, Pa., ir Šv. Petro ir Povilo parapijoj, Tamaqua, Pa.

Susiformavus Lietuvių Religinės Šalpos įstaigai, kurios tikslas pagelbėti persekiojamai okupuotos Lietuvos Bažnyčiai, 1960-1976 buvo šios įstaigos reikalų vedėju. Šios įstaigos vyriausiu vadovu yra vysk. V. Brizgys, o vedėjo pareigas Brooklyne dabar eina kun. Kazimieras Pugevičius.

Sukaktuvininkas kun. Stasys Raila šalia pastoracinės veiklos parapijose reiškėsi ir Lietuvos vyčių organizacijoj, ypač rašydamas į jų žurnalą "Vytis". Paskutiniu metu talkina Lietuvos vyčių 110 kuopai, Maspeth, N.Y. Sukaktuvininkas talkino steigiant Dainavos stovyklavietę, rūpinosi ateitininkiška veikla. Neužmiršta ir lietuviškos spaudos. Kurį laiką redagavo "Philadelphijos Žinių" skyrių "Amerikos" savaitrašty.

Savo sukakties proga kun. Stasys Raila ėkoja daugeliui, kurie padėjo jam tapti kunigu, ypač a.a. seseriai Juozapai Rimgailienei ir jos šeimai. Jis dėkoja Philadelphijos arkivyskupijai už prieglaudą, kad galėjo pasilikti Amerikoj. Dėkingas Apreiškimo parapijai Brooklyne, kur galėjo įsijungti į pastoraciją. Dėkingas Brooklyno vyskupui Francis Mugavero už įjungimą į Brooklyno vyskupiją ir tuo reikalu padėjusiam prel. Pranui Bulovui bei Maspetho V. Atsimainymo lietuvių parapijai. Kartu jis dėkoja ir daugeliui kitų asmenų, išreiškusių paramą ir pagarbą.

WORCESTER, MASS.

Atsisveikinom su a.a. R. Ginkum

Ričardas Ginkus, gimęs ir augęs Worcestery, sulaukęs tik 40 m. amžiaus, vasario 4 netikėtai mirė Californijoj.

Velionis 1960 baigė South Aukštesniąją mokyklą, o 1965 — Massachusetts universitetą Amherste, gaudamas Bakalauro laipsnį iš girininkijos. Studijuodamas, Ričardas įstojo į aviacijos atsarginių karininkų apmokymo dalinį, kur pasireiškė dideliais sugebėjimais. "Chicago Tribune" Ričardą įvertino ir apdovanojo atitinkamu žymeniu.

Ričardas buvo Boy Scout Troop 88 ir Explorer Post 88 patarėju. Mėgo miškus, gamtą. Kaip girininkas tarnavo National Park, Wyo., Del Rio Texas in Golden Colo., ir Death Valley, Calif. Dvejus metus dirbo Peace Corps, Limoj, Peru, universiteto girininkijos departamente. Ričardas 18 metų išbuvo National Park Service Department administratoriaus padėjėju.

Iš Californijos vasario 10 a.a. Ginkaus kūnas buvo parvežtas į Worcesterį, pašarvotas Dirsa-Kazlauskas šermeninėj. Vasario 11 Šv. Kazimiero bažnyčioj už jo sielą mišias aukojo ir pamokslą sakė kleb. kun. A. Miciūnas, MIC. Skaitymus atliko marijonai broliukai. Giedojo parapijos vyrų choras. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių ir palydėjo velionį į Šv. Jono kapines. Palaidotas šalia a.a. tėvelio, mirusio prieš keliolika metų. Po laidotuvių dalyviai buvo pakviesti pietų į Maironio Parką.

Nuliūdime liko motina Pranciška Spirauskienė, Dr. V.Kudirkos šaulių kuopos iždininkė, brolis Pilypas ir kiti giminės.

Juozas Gaila. Pertraukos metu buvo renkamos aukos. Po pertraukos meninėj daly choras Daina padainavo tris dainas, o tautinių šokių grupės Aras ir Svajonė pašoko po kelis šokius. (j.b.)

Moterų veikloj

ALRK Moterų Sąjungos 5 kuopos valdyba ir centro pirm. J. Mack Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj sausio 2 per mišias atnaujino priesaiką. Visa valdyba, išskyrus pasitraukusią pirmą vicepirmininkę, pasilieka ta pati. Nauja vicepirmininkė — M. Lapinskienė.

Po mišių salėj įvyko susirinkimas ir vaišės su svečiais.

Naujas kapas

Stasys Mancevičius, sulaukęs 92 m. amžiaus, po gedulingų mišių Šv. Kazimiero bažnyčioj sausio 3 palaidotas. Priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos, buvo religingas ir dosnus. Priklausė ir prie Lietuvių Labdaros dr-jos. Nuliūdime liko žmona Izabelė, 2 sūnūs, 3 dukterys su šeimomis, 19 anūkų, 2 proanūkiai.

J.M.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą LB Baltimorės apylinkė surengė vasario 27. Po Vytauto Eringio atidaromojo žodžio ir himnų maldą sukalbėjo kun. A. Dranginis. Pagrindinė kalbėtoja buvo Gintė Damušytė iš New Yorko. Ji kalbėjo apie okupuotos Lietuvos pogrindžio spaudą. Kalbėtoja pristatė duomenis, kurie kalba už save. Parodė tautos norą būti laisva, nors priemonės tam užgniaužti yra žiaurios ir negailestingos. Okupantas jaudinasi, kad yra tamprus ryšys tarp pogrindžio spaudos iš žmonių. Dar kalbėjo

Šv. Alfonso kunigų laiškas su sveikinimais išsiųstas visiem parapiečiam. Aprašyta parapijos veikla iki birželio mėnesio.

Sodalietės kaip ir kitais metais prieš Velykas aplankė lietuvius senelius prieglaudose ir namuose su dovanomis ir sveikinimais. Šiam kilniam darbui vadovauja Eugenija Pazneikienė.

Daina, Baltimorės mišrus choras, rengia metinį koncertą balandžio 9, šeštadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Namų didžiojoj salėj. Chorui vadovauja Charlotte Morris. Po koncerto bus šokiai, loterija, vaišės.

Lietuvių Posto 154 Amerikos legionierių organizacijos nariai 40 metų sukaktuvių banketą rengia balandžio 17, sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių Namų didžiojoj salėj. Pagrindinis kalbėtojas bus advokatas legionierius Ray Calgary. Dalyvaus Marylando valstijos komanderis Charles Bender su žmona. Programai vadovaus legionierių kapelionas kun. Antanas Dranginis. Bilietus galima įsigyti iš anksto pas Kazį Sarpalį.

Rožančiaus žygis vyks gegužės 1, sekmadienį, 3 val. popiet Šv. Alfonso bažnyčioj. Maldininkai rinksis iš visos Baltimorės. Bus sukalbėtos visos trys rožančiaus dalys. Tarp atskirų rožančiaus dalių solistas giedos Marijos giesmes. Iškilmės baigsis palaiminimu su Šv. Sakramentu.

Jonas Obelinis

MUGĖ PHILADELPHIJOJ

Atėjo pavasaris ir gamtos metinis atnaujinimas. Philadelphijos Lietuvių Namai linki visiem linksmų Šv. Velykų ir kviečia visuomenę atšvęsti Atvelykio savaitgalį besilinksminant Penktojoje Philadelphijos Lietuvių Namų mugėje. Lietuvių mugė įvyks šeštadienį ir sekmadienį, balandžio 9-10, Lietuvių Namų patalpose, 2715 East Allegheny Ave., Philadelphijoj, arti Allegheny Ave. išvažiavimo iš 1-95 greitkelio.

Visi kviečiami paragauti skanaus maisto ir gardžių gėrimų. Galėsite pasirinkti įvairių lietuviškų rankdarbių, knygų, plokštelių ir suvenyrų. Bus audimo ir margučių dažymo demonstracijos. Visus pralinksmins tautinių šokių grupė. Visi kviečiami pasilikti pasilinksminti su draugais ir šokti prie šaunios muzikos. Įėjimas nemokamas, bus duodami prizai.

Mugė prasidės šeštadienį, balandžio 9, 12 val. dienos ir tęsis iki vidurnakčio. Sekmadienį, balandžio 10, mugė prasidės 12 val. dienos ir tęsis ligi 8 val. vak.

Visus kviečia ir visų laukia Lietuvių Namai.

KELIAUJAM DRAUGE Į PASAULIO LIETUVIŲ DIENAS CHICAGOJ

AUTOBUSU birželio 25 — liepos 4 $235
birželio 29 — liepos 4 $156

Vietos autobuse rezervuojamos pagal užsiregistravimo eilę. Kainos gali kiek pakilti (nedaugiau 15%), jei nesusidarytų pakankamas keliautojų skaičius.

LĖKTUVU birželio 25 — liepos 4 $334

Kaina gali kristi ar kilti pagal grupės dydį.

-o-

Kainos yra asmeniui už transportaciją iš New Yorko į Chicagą ir atgal. Į kainą įskaitomas ir mokestis už viešbučio kambarį vienam laikui (dviem gyvenant kambary). Autobuso kaina be viešbučio: birž. 25 - $115, birž. 29 - $86. Lėktuvo kaina be viešbučio $1[illegible].

Papiginimai yra gauti ir iš kitų miestų. Prašoma teirautis Agentūroje Vytis.

Kelionės užsakomos pas Marytę Šalinskienę 212 2[illegible]-2244 arba Agentūroje Vytis, atsiunčiant 100 dol.

VYTIS INTERNATIONAL SERVICE, INC.
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. 212 769-3300

IŠ VISUR

— **Prof. dr. Antanas Maceina** jau kuris laikas serga ir yra paguldytas ligoninėje. Yra sunegalavusi širdis.

— **Solisto Kazio Yakučio koncertas,** turėjęs įvykti anksčiau, buvo nukeltas į balandžio 17, sekmadienį, 4 val. popiet Šv. Kazimiero salėj. Bilietai galioja tie patys. Kurie dar neturi bilietų, juos gali įsigyti pas Juliją Mack 853-8919, J. Miliauskienę 755-1894, A. Garsienę 798-2463 ar kitas ALRK Moterų S-gos 5-tos kuopos nares, nes jos yra koncerto rengėjos.

—**Chicagoj kovo 20 JAV Lietuvių** Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas dr. Algirdas Budreckis turėjo pasitarimą su Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkais dr. Leonu Kriaučeliūnu ir Teodoru Blinstrubu. Tartasi tų abiejų organizacijų darbų derinimo, aukų rinkimo ir kitais klausimais. Šie visi reikalai iššaukė tolimesnio pasitarimo būtinumą.

— **St. Petersburgo vaidintojų grupė "Žibintas"** gegužės 3 Lietuvių klubo salėj suvaidins trijų veiksmų komediją, režisuojant buvusiai Los Angeles lietuvių teatro režisorei Dalilai Mackialienei, kuri dabar gyvena Ormond Beach, Fla. Vaidins Elena Krasauskienė, Aleksas Kusinskis, Irena Kusinskienė, Ada Mušiūnienė, Vladas Račkauskas, Stasė Staponkienė, Algirdas Ulbinas, Sofija Vaškienė ir Stąsys Vaškys. Ši grupė su šiuo vaidinimu numato dalyvauti teatrų festivaly, kuris vyks Padėkos dienos savaitgaly Chicagoj.

— **Montrealio lietuviai** Vasario 16-ąją paminėjo vasario 13 Verdun katalikų aukštesniosios mokyklos salėj. Pagrindinis kalbėtojas buvo Linas Kojelis iš Washington, D.C. Meninę dalį atliko A. Stankevičiaus vyrų oktetas, jungtinis Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų bei "Pavasario" choras ir solistė Gina Čapkauskienė. "Gintaro" tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Rasos Lukoševičiūtės, pasirodė su tautiniais šokiais. Paskutinį žodį tarė LB Montrealio apylinkės pirm. V. Piečaitis.

— **II Pasaulio Lietuvių Dienų uždarymo banketas** bus liepos 3 Conrad Hilton viešbutyje, Chicagos miesto centre. Viena salė su atskiru orkestru yra skirta jaunimui.

— **Antras Kaimas** iš Chicagos balandžio 16 gastroliuos Clevelande, Dievo Motinos parapijos salėj. Jų spektaklį ruošia LB Ohio apygarda.

— **Montreal, Que., Šv. Kazimiero parapijos 75-rių metų** sukaktis bus minima balandžio 16-17. Sudarytas komitetas, kuris uoliai šiai sukakčiai ruošiasi ir ruošia visą parapiją.

— **Clevelando ramovėnų vyrų** choro dešimtmečio minėjimas-balius Lietuvių namuose vyks balandžio 30.

— **Robertas Mockus,** trečios kartos Amerikos lietuvis, bebaigiąs muzikos studijas De Paul universitete, yra pakviestas ir sutiko būti Lietuvių operos akompaniatorium.

— **II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų transportacijos komitetą** sudaro: Jonas Baris, pirm., Anatolijus Kazakevičius, vicepirm., Teresė Drūtytė, Rita Likanderytė, Leonas Radvila, Ina Stravinskaitė ir Vida Šoliūnaitė.

— **Australijos lietuvių radijo programos** lietuviškai perduodamos per Adelaidės, Canberros, Melbourno, Sydnėjaus, Brisbanės ir Pertho radijo stotis. Jos yra Australijos valdžios įstaigų apmokamos, bet vadovaujamos pačių lietuvių.

MOKSLO REIKALAM SUMAŽINTO DIDUMO LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Lietuvos žemėlapis 1:1.000.000 mastelio, sudarytas Algirdo Gustaičio, išleistas 1982 Chicagoje Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugijos, sumažinto didumo pasiunčiamas nemokamai jo pageidaujantiem mokslininkam, rašytojam, taip pat istorijos, geografijos studentam. Sumažintas: 4 3/4 x 4 1/4 inčų arba 10 1/4 x 8 1/2 inčų.

Taip pat nemokamai siunčiamas sumažintas G. Mercator'iaus 1595 m. Lietuvos žemėlapis su lietuviškais aiškinimais. Sumažintas 6 3/4 x 11 inčų.

Kreiptis į Algį Gustaitį.

Pilno didumo tie Lietuvos Žemėlapiai, Lietuvos miestų herbai pardavinėjami minėtų leidėjų, svarbesnių knygų platintojų. Užsakymus galima siųsti ir LŠST CV ižd.: p. S. Bernatavičius, 1513 So. 48th Court, Cicero, Illinois 60650, U.S.A.

Alg. Gustaičio adresas: 7946 W. 4th St., Los Angeles, Calif. 90048.

BRIDGES is a monthly newsletter in the English language published by the Lithuanian American Community. It is geared for those Lithuanians who do not understand Lithuanian but are interested in the Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Darbininkas are urged to urge the Lithuanians in their local communities to subscribe this newsletter for their sons and daughters interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

LIETUVOS MIESTŲ HERBAI PRAŠOSI Į JŪSŲ NAMUS

Pagaliau turime 14-kos Lietuvos miestų herbus. Juos nupiešė dailininkas Telesforas Valius Algirdo Gustaičio sudarytam Lietuvos žemėlapiui, kurį Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugija išleido Chicagoj 1982.

Pardavinėjami tiktai serijomis, ne pavieniui.

Visą 14-kos Lietuvos miestų herbų serija tiktai trys (3) doleriai. Pinigus — ir kiek serijų užsakoma — siųsti LŠST CV-bos ižd. adresu: p. S. Bernatavičius, 1513 South 48 Court, Cicero, Illinois 60650, U.S.A.

Tuo pat adresu kviečiama užsisakyti minėtą, ilgai lauktą, labai svarbų Lietuvos žemėlapį 1:1.000.000 mastelio. J.A.V.-ėse ir Kanadoje tiktai 12 dol., kitur užsienyje 13 dol. su persiuntimu.

Žemėlapis ir herbai yra puikios dovanos įvairiomis progomis.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Dainuok ir šok — J. Nakutavičiaus su Dana Summers-Striugaite, palydint orkestrui "Lietuva", įdainuota: Ateisiu, merguželę, ateisiu, Sapnų pilis, Krinta lapai, Myliu, Fernando karčiama, Kur gimtinė mylima, Pirmosios gėlės, Ispaniškos akys, O kam gi tu pabeldei, Gera būti žmogum. Kaina 12 dol.

Taip pat gaunamos ir šios naujausios plokštelės: **Kalėdos** — Aušros Vartų Montrealio choro įgiedotos kalėdinės giesmės. Kaina 10 dol. **Nauja diena** — antroji dvynukų Šalčių plokštelė iš Vokietijos. Kaina 10 dol. **Tarp tostų ir dainų** — estradinę muziką atlieka R. Kasputis su gitarų, trumpetės ir akordeono palyda. Kaina 9 dol. **Lauksiu tavęs ateinant** — Montrealio vyrų okteto dainos. Kaina 10 dol. **Motulės dainos**—lietuvių liaudies dainos. Dainuoja Bostono lietuvių etnografinis ansamblis "Sodauto". Kaina 6 dol. **Kur gintarais.** — Montrealio jaunimo ansamblis atlieka 16 kūrinių. Kaina 10 dol. **Dainos, muzika ir gėlės** įvairių kompozitorių ir artistų atlikti 12 kūrinių. Kaina 9 dol. **Leonas Baltrus** — arijos ir dainos. Kaina 8 dol. **Aras...toli nuo tėvynės** — Toronto vyrų choro dainos. Kaina 10 dol. **Nerija** — Clevelando studenčių vieneto dainos. Kaina 8 dol. **Pavasaris** — dainuoja dvynukai Šalčiai Vokietijoj. Kaina 10 dol. **Užaugau Lietuvoj** — lietuviškų dainų rinkinys. Kaina 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

35 dol. — H. Zitikas, Sunny Hills, Fla.

20 dol. — T. Jasaitis, Great Neck, N.Y.

15 dol. — C. Grubinskas, So. Boston, Mass.

Po 10 dol. — P. Kasparūnas, St. Petersburg, Fla., A. Zdanys, Newington, Conn., J. Lapurka, Brooklyn, N.Y., V. Skladaitis, Waterbury, Conn., P. Uknes, Brooklyn, N.Y., A. Pocius, Watchung, N.J., A. Sutkus, Richmond Hill, N.Y.

7 dol. — J. Karpus, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol. — F. Dippel, No. Massapequa, N.Y., G. Sirusas, Flemington, N.J., F. Bociūnas, Sunny Hills, Fla., O. Steponis, Great Neck, N.Y., P. Gražulis, Worcester, Mass., A. Rugys, Paterson, N.J., S. Liseckas, Glendale, Calif., A. Kainauskas, Plainville, Conn., R. Švainauskas, Studio City, Calif., V. Strolia, Fair Lawn, N.J., M. Grigavičius, Belleville, Ill., A. Mičiulis, Richmond Hill, N.Y., I. Staškevičius, Bronx, N.Y., A. Rugys, Lantana, Fla., D. Mitkus, Los Angeles, Calif., S. Butan, Torrington, Conn., B. Kantanavičius, Lakeland, Fla.

3 dol. — E. Juzumas, Seaford, N.Y.

Po 2 dol. — V. Beliauskas, Worcester, Mass., V. Kazlauskas, Flushing, N.Y., T. Ramonis, Cleveland, Ohio, A. Migliore, Glendale, N.Y., S. Silkins, Brockton, Mass.

1 dol. — B. Wilkinson, Baltimore, Md.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dikoja Darbininko administracija.

NAUJAUSI LEIDINIAI

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis, eilėraščiai. 4.00 dol.

K. Barėnas, Beragio ožio metai, romanas. 12.00 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary, novelės. 8.00 dol.

J. Prunskis, Bolševikų nužudyti šauliai. 7.00 dol.

S. Maziliauskas, Pioneer Prince in USA. 10.00 dol.

R. Šilbajoris, Žodžiai ir prasmė. Literatūra šiandien Lietuvoje. 10 dol.

St. Raštikis, Lietuvos likimo keliais. Iš užrašų prisiminimai. IV tomas. 20 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, plokštelės bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

AMBER HARVEST
Fresh fruits and vegetables
PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj.
Užsakomi vaisių krepšiai visom progom.
Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave. (kampas 111 St.) 847-9225
Atidara nuo 8 iki 7 val. nuo pirmadienio iki šeštadienio

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

DARIAUS IR GIRĖNO SUKAKTUVINIS KALENDORIUS

50 m. skrydžio jubiliejus

14 inč. pločio ir 22 inč. ilgio
Tinkamas įrėminti
Su persiuntimu 5.50 dol.
Gaunama Darbininko administracijoj

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our layaway plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1983 metam

Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą $.....
Už kalendorių $.....
Spaudai paremti $.....

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, R.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SPECIALI KELIONĖ Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ
1983 BIRŽELIO 25 — LIEPOS 8
BENDRA KAINA $1526. UŽ PRIVATŲ KAMBARĮ PRIMOKAMA $195.

LANKOMA: Vilnius, Trakai, Kaunas, Varšuva, Čenstochova, Krokuva.

UŽ BENDRĄ KAINĄ SUTEIKIAMA:

Kelionė Swissair lėktuvais.
Pirmos klasės viešbučiai.
Visi valgiai.
Transportacija ant žemės.
Angliškai kalbą vadovai.
Pervežimai tarp aerodromų ir viešbučių.
Apmokami visi mokesčiai.

VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS. SKUBĖKIT UŽSISAKYTI.

DĖL REZERVACIJŲ KREIPTIS:

PODHALE TRAVEL SERVICE
3154 Richmond St.
Philadelphia, Pa. 19134
Tel. 215 425-6280

arba

Mr. Vytautas Matonis
872 N. Woodstock St.
Philadelphia, Pa. 19130
Tel. 215 236-7923

BALTIC TOURS

1983 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

18 DIENŲ: SPECIALI KELIONĖ, skirta studentam ir jaunuoliam, norintiem susipažinti su Lietuvos kultūriniu ir artistiniu palikimu—

Kelionė 614: birželio 14 - liepos 1 $1,899
Kelionė 816: rugpjūčio 16 — rugsėjo 2 $1,899
Lankoma: 11 dienų Lietuvoj, 3 Leningrade, 2 Maskvoj, 1 Helsinky

17 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
Kelionė 512: gegužės 12 - 28 $1,699
Kelionė 714: liepos 14-30 $1,799
Kelionė 915: rugsėjo 15 - spalio 1 $1,699
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

15 DIENŲ LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
Kelionė 818: rugpjūčio 18 - rugsėjo 1 $1,689
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 4 Varšuvoj, 2 Krokuvoj, 1 Frankfurte

14 DIENŲ: LIETUVA, Lenkija ir Vokietija
Kelionė 621: birželio 21 - liepos 4 $1,669
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 2 Suvalkuose, 1 Frankfurte

12 DIENŲ: LIETUVA IR RUSIJA
Kelionė 427: balandžio 27 - gegužės 8 $1,279
Kelionė 607: birželio 7-18 $1,569
Kelionė 705: liepos 5-16 $1,569
Kelionė 809: rugpjūčio 9-20 $1,569
Kelionė 906: rugsėjo 6-17 $1,569
Kelionė 104: spalio 4-15 $1,279
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Leningrade, 2 Maskvoj

12 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA
Kelionė 510: gegužės 10-21 $1,329
Kelionė 719: liepos 19-30 $1,569
Lankoma: 6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte

Visi išvykimai iš New Yorko ir Bostono
Daromi giminių iškvietimo dokumentai
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/969-1190

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka 9%
Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 11%
Už didelius ir mažus certifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.
"KASA prima švenčių ar atostogų plano taupymo indėlius ir už juos taip pat moka 9% palūkanų".
— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —
KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.
KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

HARMONIJA KONCERTUOJA NEW YORKE

Šis jauniausias New Yorko dainos vienetas, susiformavęs vos prieš porą metų ir jau spėjęs plačiai pagarsėti, netrukus ruošiasi duoti pirmąjį koncertą newyorkiečiam Kultūros Židiny. Tai bus graži proga dainos ansamblio koncertu pasigėrėti, kaip kad gėrėjosi Chicagos, Clevelando, Baltimorės, Worcesterio, Pennsylvanijos bei kitos bendruomenės. Laikraščiuose išspausdinti spalvingiausi įvertinimai. Štai keletas ištraukų iš atsiliepimų spaudoj:

"New Yorko ansamblis dvelkė pavasariu ir skambančia gražia daina.

... kvartetą sudaro jaunyste, grožiu, muzikiniais bei vaidybiniais talentais besidžiaugią dainininkai.

... dainų nauja interpretacija ir aranžavimas spindėjo maloniu šviežumu."

Draugas, 1982.V.14

"New Yorko Harmonija, kaip ir Toronto Volungė, yra naujas, ne tik jaunyste, bet ir dainai meile spinduliuojantis vienetas."

Dirva, 1982.X.28

"... Harmonija — rimtas, vieno atžvilgiais patrauklus, puikiai susidainavęs vienetas.

... lakesčiai ir viltys su kaupu buvo pateisinti."

Sandara Nr. 19, 1982

"... skardūs balsai, jautrus muzikalumas, įdomi ir neperdėta vaidyba vienetą daro patrauklų.

... toki dainos vienetai ne dažnai pasirodo."

Pasaulio Lietuvis Nr. 12, 1982

"Techninę prasmę harmonininkus reikia vertinti jau kaip profesionalus. Skamba jie absoliučiai darniai ir švariai. Balsai gražiai susilydę, niekur nejausi bet kokio detonavimo. Scenine laikysena nepigi, elegantiška, gracinga. Kur reikia, moketo ir pavaidinti."

— Draugas, 1982.XII.23

Tai džiuginą įspūdžiai, ir vaizdas žavus.

Mišrusis vokalinis kvartetas susidarė iš New Yorko Apreiškimo parapijos choro narių ir savo veiklą, kaip darniai susidainavęs vienetas, pradėjo 1980 rudenį. Po eilės bažnytinių ir sceninių pasirodymų, pirmųjų metinių proga, kvartetas pasivadino HARMONIJA. Kvarteto steigėjas ir vadovas yra New Yorko vyrų choro Perkūnas dirigentas ir Apreiškimo parapijos vargonininkas bei choro vadovas — muzikas Viktoras Ralys.

Kvartetą sudaro: Rasa Bobelytė-Brittain — sopranas, Birutė Ralytė-Malinauskienė - altas, Viktoras Ralys — tenoras ir Petras J. Tutinas — bosas. Kvartetą pianinu palydi — muzika Matas Yatkauskas.

Pasigrožėtinas entuziazmas ir meilė dainai šiuos jaunus dainininkus subūrė į skambų dainos vienetą, o mūsų pritarimas ir aktyvus dalyvavimas jų koncertuose skatins juos tame vienete ilgai išsilaikyti.

Harmonijos koncertas Kultūros Židinyje vyks skautų jubiliejinių metų proga rengiamo baliaus metu, balandžio 23, šeštadienį.

—ag

BOSTONO ŽINIOS

Puikūs koncertai

Baltų draugija Naujojoj Anglijoj kovo 27 surengė Daivos Mongirdaitės-Richardson koncertą First & Second Church salėj Bostone. Tai jau 24 sezonas, kai ši draugija rengia Baltijos tautų koncertus. Kiekvieną sezoną po vieną koncertą iš kiekvienos taytybės.

Šio koncerto programoj solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson atliko Mozarto, Schuberto, Smetanos, Gounod, Mendelsson, Šimkaus ir Gaidelio kūrinius originalo kalba. Solistei adomponavo dr. Saulius Cibas.

Prie šių dienų džiunglių ir panašios rėkiančios muzikos ir dainos, girdimos iš televizijos, šis koncertas buvo puiki atgaiva. Solistė ir jos palydovas puikiai atliko visą programą. Esame dėkingi solistei Daivai ir jos palydovui Sauliui už tą gražią atgaivą.

Po koncerto priekinėj salėj visi, atsilankę į koncertą, buvo pavaišinti.

Tos pačios dienos ryte, po mišių Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj, parapijos salėj komp. Jeronimas Kačinskas surengė trumpą koncertą. Jame buvo atlikta J. Kačinsko Lietuviška siuita: Vidurdienio darbai, Laukų daina, Lumzdelių garsai ir Sūkurys. Atliko Matthew Marvuglio — fleita, Silvestro Durbano — klarnetas ir Steve Young — fagotas. O Ludwig van Beethoven Trio atliko: Gerald Mordis, — smuikas, Virginia Therakas — violončelė ir Jeronimas Kačinskas — fortepionas. Visi programos atlikėjai yra Berklee muzikos kologijos mokomasis personalas. Šioj kolegijoj profesoriauja ir J. Kačinskas.

Šis koncertas irgi buvo graži mūsų gyvenimo prošvaistė. Ačiū visiem rengėjam ir atlikėjam.

Paskaita apie V. Čiurlionytę

L.M.F. Bostono klubas kovo 26 rengė paskaitą, kurią turėjo skaityti Liuda Weingorten apie savo kelionę po Uzbekiją ir Rusiją. Paskaitininkė susirgo, tad prelegente buvo pati LMF Bostono klubo pirm. Elena Vasyliūnienė. Ji kalbėjo apie Valeriją Čiurlionytę-Karužienę, kurią prelegentė gerai pažino.

Čiurlionių šeimoj buvo 11 vaikų. Iš jų ir garsusis dailininkas ir muzikas Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, kurio darbais žavimės mes, ir žavėsis ateinančios kartos ne tik mūsų pačių lietuvių, bet ir kitataučių. Čiurlionis piešęs ant popierio ir tik vienas jo darbas yra ant drobės. O kad tie darbai išliko ir yra išsaugoti, tai esą dėka jo sesers Valerijos energijos ir rūpesčio.

Prelegentė Elena Vasyliūnienė pasakojo, kaip Valerija energingai rūpinosi savo brolio darbais. M. K. Čiurlionio darbai buvę rusų išvežti į Maskvą 1919. Valerija gavusi leidimą nuvykti į Maskvą, išsirūpinusi ir perkėlusi tuos visus brolio pieštus paveikslus į ministerio Jurgio Baltrušaičio butą. O 1920 parvežusi juos ir į Lietuvą. Toliau kalbėjo apie Valerijos Čiurlionytės-Karužienės kitus darbus ir gyvenimą. Valerija mirusi 1982 gruodžio 23 okupuotoj Lietuvoj.

Laisvės Varpas kviečia

Bostono ir apylinkės lietuviai kiekvieną sekmadienį laukia Laisvės Varpo radijo programos, kurioje keliamos įvairios lietuviško gyvenimo aktualijos, pateikiama daug žinių iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo, įjungiama lietuviška muzika. O balandžio 10 Laisvės Varpas laukia visų klausytojų savo pavasariniamę koncerte, kuris pradedamas punktualiai 3 val. popiet So Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj. Pavasariškoj nuotaikoj jame pasireikš jaunosios kartos atstovai, susibūrę į New Yorko mišrų kvartetą, vedamą muziko Viktoro Ralio. Tai bus pirmas "Harmonijos" pasirodymas Bostone.

Po koncerto programos veiks įvairių valgių bufetas ir gaivinančių gėrimų baras. Šis koncertas bus jau 47-tas Laisvės Varpo tos rūšies renginys. Juo minima Laisvės Varpo veiklos 29 metų sukaktis.

Paminėjo "Aušros" sukaktį

Kovo mėnesį sukako 100 metų nuo "Aušros" pasirodymo. Tą sukaktį kovo 27 programoj gražiai paminėjo Laisvės Varpas. Rašytojas Stasys Santvaras nušvietė visą epochą, kurioj iškilo "Aušra", sukeldama naują sąjūdį, privedusi Lietuvą prie nepriklausomybės atstatymo. Ji reikšminga dar ir tuo, kad joje pasirodė su savo kūryba Andrius Višteliauskas-Vištelis, vysk. Antanas Baranauskas, Maironis ir kiti. Taigi, "Aušra" sudarė sąlygas mūsų originaliai kūrybai reikštis.

Iš Tautinių šokių sambūrio veiklos

Onos Ivaškienės, o dabar Gedimino Ivaškos vadovaujamas tautinių šokių sambūris labai daug kur reprezentuoja lietuvius. Third Annual Benefit Dance festivaly, kuris įvyko kovo 26 Brimmer & May Gymnasium salėje, Chestnut Hill, dalyvavo ir mūsų sambūris. 39th Annual New England Folk Festival, kuris įvyks balandžio 22, 23, 24 Natick High School, Natick, MA., taip pat dalyvaus.

Minkų padėka

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoj Anglijoj, kuriai vadovauja Steponas ir Valentina Minkai, kovo 12 surengė 49 metų sukaktuvinį koncertą ir šokius. Buvo pagerbta metų iškiliausia Naujosios Anglijos lietuvaitė Patricija Stanewicz iš Lowellio. Koncerte ir šokiam dainavo ir grojo "Jinai ir trys gintarai" iš New Yorko. Dėkojam mielom šeimininkėm už rankdarbius loterijai, už iškeptus skanumynus. Dėkojam visiem už skelbimus ir sveikinimus koncerto programos knygoj ir programos knygos rėmėjam. Dėkojam visiem, atsilankiusiem per lietų į mūsų parengimą. Dėkojam inž. Vytautui Izbickui už draugiškus linkėjimus radijo 49 metų ir mūsų vedybinio gyvenimo 50 metų sukakčių proga. Dėkojam šokių vertinimo komisijai: Onai Ivaškienei, Raimundui Bačiuliui ir Henrikui Čepui. "Mamės ir papės" polkoj geriausiai šoko Joanne Siauris ir Arnoldas Plevokas. Jaunimo polkoj — Vilija Eikinaitė ir Rimas Maurukas. Valsą geriausiai pašoko Dalia ir Ričardas Lizdėnai. Dėkojam vyriausiai šeimininkei Monikai Plevokienei ir jos talkininkėm, o taip pat visiem, kurie dirbo ir talkino šiam parengime, kad ši radijo programa finansiškai galėtų sulaukti 50 metų sukakties. Visiem dėkoja **Steponas ir Valentina Minkai.**

BOSTONO RENGINIAI

Arch. Edmundo Arbo paskaita "Žmogus ir kultūrinės apraiškos", pailiustruota skaidrėmis, balandžio 8, penktadienį, 6 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos patalpose.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas balandžio 10, sekmadienį, 3 val. popiet Liet. Pil. D-jos salėj.

Šv. Petro lietuvių parapijos sueiga-reunion balandžio 17, sekmadienį, Lantana restorane, Randolph, Mass.

"Aušros" 100 metų sukakties minėjimas balandžio 24 Liet. Piliečių D-jos patalpose.

Komp. Juliaus Gaidelio minėjimas gegužės 1, sekmadienį, 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos patalpose.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuvė advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0600. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Musų sritys yra apdraudos bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

"Amber Holidays"

1983 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 20	$1075.00	Liepos 20	—$1338.00
Gegužės 4	— 1075.00	Rugpjūčio 3	— 1338.00
Gegužės 11	— 1229.00 (su Ryga)	Rugpjūčio 17	— 1528.00 (su Ryga)
Gegužės 25	— 1286.00	Rugsėjo 7	— 1338.00
Birželio 15	— 1528.00 (su Ryga)	Rugsėjo 19	— 1143.00
		Rugsėjo 28	— 1110.00
Birželio 22	— 1338.00	Spalio 5	— 1229.00 (su Ryga)
Liepos 13	— 1528.00 (SU Ryga)		

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.

Registracijos ir informacijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-5764

Norintiem atsikviesti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus.

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIONAS.
Prices are based on double occupacy and are subject to change

Iš mūsų tarpo pašauktas

Kunigas STASYS YLA,

Stutthofo kalinys, jaunimo auklėtojas, autorius, lietuvių išeivijoje paliko skaudų tarpą, kurio guodžiamės visuomenei ir reiškiame užuojautą artimiesiems.

Šv. Kazimiero sukakčių komitetas

A.A.

EMILIJAI VAIŠNORAITEI

mirus, jos giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą, o už velionės sielą užtarsime mišias.

Ernu ir Antanas Antanaičiai

A.A.

ANTANUI J. VASAIČIUI

žengus paskutinį žingsnį į amžinybę, žmona Faustina, dukra Aldona, sūnūs Kazys, Tadas ir Vytas su šeimomis nuoširdžiai dėkoja kunigams, Marijos Nekalto Prasidėjimo seselėms, visiem draugam ir bičiuliams už taip meiliai išreikštas užuojautas, maldas, velionio atminimui skirtas aukas, visokeriopas paslaugas liūdesio valandoje, o taip pat reiškia gilią užuojautą velionį mylėjusiem ir praradusiem žemiškojo gyvenimo bendrakeleivį.

A.A.

EMILIJA VAIŠNORAITĖ

mirė 1983 kovo 25. Buvo per 81 metų. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno per 30 metų. Buvusi ilgametė Liet. Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopos pirmininkė, Kat. Federacijos New Yorko skyriaus sekretorė, Angelų Karalienės parapijos choro choristė, priklausė prie LB I-mos apylinkės, Kat. Moterų Kultūros draugijos ir kitų organizacijų.

Pabiogėjus sveikatai, paskutinius 3 metus praleido Matulaičio namuose Putname.

Palaidota kovo 29 seselių kapinėse Putname.

Nuliūdime liko seserėčia Danutė Jakienė su vaikais — Rimu ir Rita ir sesers sū. Onos vyras Antanas Kaunas. Lietuvoje dar liko giminių.

Emilijos draugai bei pažįstami prašomi prisiminti velionę savo maldose.

Mūsų mielą bendradarbę Mariją, jos vyrui

A.A.

KAZIMIERUI KAREČKAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Penktadienio popiečių darbuotojai

Mylimam vyrui telsininkui

A.A. KAZIMIERUI KAREČKAI

mirus, Marijai Karečkienei su šeima reiškiame gilią užuojautą.

Ada ir Jonas Musteikiai

Rochester, N.Y.

A.A.

prof. ANTANUI VASAIČIUI

mirus, žmonai Faustinai, dukrai Aldonai, sūnums Kaziui, Tadui ir Vytautui bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Eugenija ir Petras Minkūnai

A.A.

inž. dr. JONUI KUODŽIUI

mirus, žmonai Bronislavai, dukrai Daivai, sūnui Gediminui ir šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Eugenija ir Petras Minkūnai

A.A.

Daktarui - Inžinieriui

JONUI KUODŽIUI

mirus, žmoną Bronislavą, dukrą Daivą Barzdukienę, sūnų Gediminą ir jų šeimas giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aniceta ir Antanas Januškos

DARBININKAS

NEW YORKE

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: balandžio 9, šeštadienį, Laisvės Žiburio radijo koncertas; balandžio 10, sekmadienį, Atvelykio stalas, rengiamas LMKF New Yorko klubo.

Laisvės Žiburio tradicinis pavasario koncertas bus balandžio 9, šį šeštadienį, Kultūros Židinyje. Koncerto metu bus paminėta Vitalio Žukausko sceninio darbo 40 metų sukaktis. Ta proga jis atliks humoristinę programą (apie jo teatrinę veiklą rašoma atskirai šiame puslapyje). Taip pat programoje dainuoja Montrealio mergaičių trio, vadovaujamas A. Stankevičiaus. Pradžia 7 v.v. Po koncerto — vaišės ir šokiai, kuriem groja ir dainuoja — Jinai ir trys gintarai.

LMK Federacijos New Yorko klubo tradicinė Atvelykio popietė bus balandžio 10, šį sekmadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Pradžia 4 v. popiet. Programoje: pianistė Aldona Kepalaitė, turtingas Velykų stalas.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai išvyko į Romą, kur praleis porą savaičių. Dr. M. Žemaitienė dalyvaus medikų suvažiavime (Second European Congress of Obstetric Anaesthesia and Analgesia). Antrą balandžio pusę praleis savo kondominijume Riviera Beach, Fla.

N. Y. vyr. skaučių židinio Vilijos sueiga bus balandžio 12, antradienį, 7:30 v.v. pas Alvitą Ruokis, 87-81 96 St., Woodhavene, N.Y. Tel. 212 849-0775. Yra svarbių reikalų. Visos narės prašomos dalyvauti.

Darbininko spaudos kioske šį savaitgalį, balandžio 9 ir 10, bus didelis pasirinkimas lietuviškų leidinių už vieną dolerį, gi 5 lietuviškos muzikos plokštelės tik už 12 dol. Bus ir kitų prekių papigintomis kainomis. Pasinaudokite proga.

Pabaltiečių moterų taryba balandžio 24, sekmadienį, 4:30 val. popiet Estų namuose švenčia tarybos 36-tąsias veiklos metines. Vaišėmis rūpinasi lietuvės.

New Yorko skautų metinis koncertas bus balandžio 23, šeštadienį. Programą atlieka kvartetas Harmonija, vadovaujamas Viktoro Ralio.

Iš Metropolitan operos rūmų balandžio 9, šį šeštadienį, 2 val. popiet bus transliuojama G. Rossini opera "Il barbiere di Siviglia". Pagrindiniai solistai: Pablo Elvira, Frederica von Stade, Paolo Montarsolo. Diriguoja Emil Tchakarov. Sezono uždarymui balandžio 16, kitą šeštadienį, 12:30 val. popiet bus transliuojama R. Wagner opera "Parsifal" su Tatiana Troyanos, Simon Estes, Isola Jones, Betsy Norden ir kitais.

Aktoriaus Henriko Kačinsko pagerbimas buvo kovo 27 Sunny Hills, Fla. Apie jo teatrinę veiklą kalbėjo aktorius ir režisierius Jurgis Blekaitis, apie jo veiklą New Yorke kalbėjo Paulius Jurkus, smuiku grojo Julius Veblaitis, pagerbimą pravedė ir eiles deklamavo Irena Veblaitienė, fotografavo ir filmavo Antanina Reivytienė. Buvo pranešta ir apie tai, kad Henrikui Kačinskui paskirta šių metų teatro premija, ir jis gegužės 14 atvyks į New Yorką ir dalyvaus premijų įteikimo šventėje. Platesnis pagerbimo aprašymas bus kitame Darbininko numeryje. Pagerbimas buvo prisimintas ir Laisvės Žiburio radijo programoje balandžio 3.

Romas Kezys, Kelionių agentūros "Vytis" savininkas, ir kun. Alg. Bartkus iš Frackville, Pa., balandžio 3 buvo išvykę į Romą, kur jie tvarkė viešbučio, restoranų, transportacijos ir panašius reikalus dėl lietuvių maldininkų kelionės į Romą 1984 kovo mėn. Kun. A. Bartkus ir R. Kezys yra šv. Kazimiero 500 metų minėjimo komiteto nariai, įpareigoti tvarkyti šios kelionės reikalus. Ekskursija į Romą vyks vasario 26 - kovo 5.

Emilija Vaišnoraitė mirė Putname kovo 25. Palaidota Putnamo seserų vienuolyno kapinėse kovo 29. Paskutinius trejus metus, susilpnėjus sveikatai, gyveno Matulaičio namuose Putname. Velionė buvo per 80 metų. Į Ameriką atvykusi po antrojo pasaulinio karo, įsijungė į Angelų Karalienės parapijos veiklą, buvo ilgametė Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopos pirmininkė, Kat. Federacijos New Yorko skyriaus sekretorė, dalyvavo savo parapijos chore, aktyviai reiškėsi lietuviškose organizacijose. Liko sesers dukra Danutė Jakienė su vaikais, sesers Onos vyras Antanas Kaunas. Lietuvoje liko dar kitų giminių.

Parduodamas sklypas trijų lotų dydžio. Silver Springs Shores, Floridoj. Dėl informacijų skambinti 914 279-4058.

Lietuvis bitininkas iš New Jersey yra atvežęs medaus, kurį galima įsigyti Darbininko administracijoj už prieinamą kainą.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidraudami pas jį sutaupysit 30% - 50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

VITALIO ŽUKAUSKO SUKAKTUVINIS PASIRODYMAS

(atkelta iš 5 psl.)

Spaudoje susilaukė labai gražių atsiliepimų, įvertinimų.

Iš viso jis turėjo apie 500 pasirodymų tautiečiam, sukūrė apie 300 radijo vaidinimų ir humoristinių škecų — "Iš dėdės Anupro sklepo". Taip pat parašė ir kelias dramas: Tėvynės aidas, 40 metų kelias, Popietė Dzūkijoj ir su A. Škėma — "Laikas"

Ką matysime šiame koncerte?

Kiekvieną programą jis stropiai parengia. Susirenka aktualijas, pats pasirašo tekstus. Dauguma tų tekstų liečia grynai lietuvišką gyvenimą, įvairias negeroves, iš kurių jis pasišaipo. Kitą dalis yra įvairios linksmos, anekdotinės istorijos, įvairūs juokai.

Šiam koncertui jis rengia naują programą, nes tai įvyksis ne eilinis — jo sukaktuvinis koncertas. 40 metų darbo scenoje! Ir publika, plodama šiame pasirodyme, drauge padėkos už visą jo teatrinę veiklą.

Linkėjimai

Prie sukakčių pridedami ir linkėjimai. Ir Vitaliui linkime kuo greičiau baigti užsimotus veikalus apie lietuviškąjį teatrą. Laikas veikia visų mūsų nenaudai. Geresnių sąlygų nesulauksime, o surinkta medžiaga išsibarsto, ir darbo entuziazmas mažėja.

Kietai ir sistemingai dirbdamas, pasieksi rezultatą. Laukiame! Visi laukia, nes tai bus stambus ir didelis įnašas į lietuviškosios kultūros raidą. Kai veikalas bus parašytas, bus ir leidėjai.

Kuo geriausios sėkmės šiame darbe. Sėkmės ir "Vieno žmogaus teatro" kūrime. Linksminkitus ir šviesk visiem!

(p.j.)

Aktorius Vitalis Žukauskas mini savo sceninės veiklos 40 metų sukaktį ir ta proga atliks programą Laisvės Žiburio radijo pavasariniame koncerte, kuris bus balandžio 9 Kultūros Židinyje.
Nuotr. V. Maželio

JUOKO IR DAINOS VAKARAS

Tradicinis Laisvės Žiburio radijo pavasario koncertas balandžio 9, šį šeštadienį, praeis humoro ir dainos ženkle. Specialiu pasirodymu atžymėsime Vitalio Žukausko 40 metų teatrinio darbo sukaktį. Čia turėsime progos pasigėrėti klasišku V. Žukausko interpretavimu tokių lietuviško gyvenimo epizodų kaip "dailės parodų atidarymas", "knygų pristatymas", "jubiliato pagerbimas" ir kt.

Šiame vakare taip pat išgirsime pirmą kartą New Yorke Montrealio lietuvaičių trio, vadovaujamą muz. Aleksandro Stankevičiaus. Tai jaunas vienetas, bet jau spėjęs iškilti Kanadoj savo nuotaikingu dainavimu su įdomia vaidybine palyda.

Pagal Laisvės Žiburio tradiciją programą pradėsime 7 val. punktualiai. Prašome nevėluoti. Po programos — šokiai, palydint šauniajam dainos ir lengvosios muzikos vienetui "Jinai ir trys gintarai". Vad. Vyt. Daugirdas. Bus loterija bei valgių ir gėrimų bufetai abiejose Kultūros Židinio salėse.

Kviečiame visuomenę gausiai atsilankyti. Jūsų dalyvavimas padės išlaikyti lietuvišką žodį radijo bangomis. Tas išlaikymas kaskart darosi vis sunkesnis. Prisidėkime prie bendros talkos visi.

Romas Kezys,
Laisvės Žiburio vedėjas

TRADICINĖ

ATVELYKIO POPIETĖ

BUS BALANDŽIO 10, SEKMADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINYJE. PRADŽIA 4 V. POPIET

PROGRAMOJE:

Pianistė ALDONA KEPALAITĖ
Velykų stalas
Loterija

Visų laukia puikūs tradiciniai velykiniai valgiai ir gera nuotaika.

Įėjimas — 8 dol.

Popietę rengia ir visus atsilankyti kviečia

LMK FEDERACIJOS
New Yorko Klubas

SKAUTŲ JUBILIEJINIŲ METŲ

KONCERTAS — BALIUS

ŠEŠTADIENĮ — BALANDŽIO 23 D.
KULTŪROS ŽIDINYJE, 341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.
PROGRAMOS MENINĘ DALĮ ATLIKS
MUZ. VIKTORO RALIO VADOVAUJAMAS MIŠRUS VOKALINIS KVARTETAS

HARMONIJA

Pradžia: 6:30 val. vak. Prieš koncertą trumpa kokteilių valandėlė
Balsus metu šokiams gros AMOUR orkestras

Įėjimas suaugusiems — 17.50 dol., studentams — 10 dol.
Stalai (10 asm.) arba vietos prie jungtinių stalų užsakoma iki balandžio 16

UŽSAKYMUS PRIIMA:

Giedrė Stankūnienė	203 661-2654
Mirga Šulaitienė	516 671-2297
Lilė Miliuklienė	516 681-6172
Rima Gudaitienė	212 849-4437
Aldona Katinienė	212 846-1210
Audronė Bartienė	201 728-8574

Visus maloniai kviečia koncerte-baliuje dalyvauti New Yorko skautės-ai, tėvų komitetas ir židinys Vilija

LAISVĖS ŽIBURYS

kviečia visuomenę į tradicinį

PAVASARIO KONCERTĄ — BALIŲ

šeštadienį, balandžio 9 d.
Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.
Pradžia 7 val. vak. punktualiai

PROGRAMOJE:

AKT. VITALIS ŽUKAUSKAS
— jo 40 metų sukaktuvinis pasirodymas
MONTREALIO MERGAIČIŲ TRIO,
vad. A. Stankevičius

ŠOKIAM DAINUOS IR GROS "JINAI IR TRYS GINTARAI", VADOVAS VYTAUTAS DAUGIRDAS

Valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Baliui stalus iš anksto galima užsisakyti pas Živilę Jurienę 441-7831

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina 7 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklu voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

PLATINTOJAI:

NEW JERSEY:
B. P. Macijauskas 996-6797; 892-6415
K. Praleika 256-5224

NEW YORK:
N. P. Baltrušionis AX 7-0991
A. Diržys 296-7385

Ž. Jurienė 441-7831
E. Kezienė 296-0796
R. Kezys 769-3300; 229-6134
B.V. Labutis VI 7-5550
M. Šalinskienė 296-2244
V. Vasiliauskas VI 7-1296
R. Kezys 229-6134; 769-3300

Visus atsilankyti kviečia

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 VAL. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS